

PPWOW

program integracji społecznej

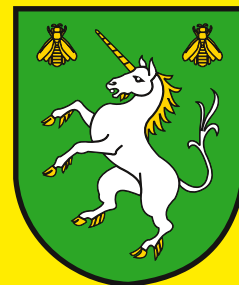
Nr 3(8)/2010

ISSN 1896-2661

GŁOS

GMINY JEDNOROŻEC

KWARTALNIK LOKALNY

Egzemplarz bezpłatny

fot. W. Łukaszewski

Nasi reprezentanci na wycieczce Plonów

Tegoroczna edycja Dożynek Powiatowych odbyła się w dniu 5 września na terenie powstającej Przasnyskiej Strefy Gospodarczej w Sierakowie k. Przasnysza. Uroczystość zapoczątkował przemarsz korowodu dożynkowego oraz Msza w dziękczynna z błogosławieństwem wieściowników. Po okolicznościowych przemówieniach odbyło się wręczenie pucharów i dyplomów najlepszym rolnikom powiatu przasnyskiego w 2010r. Z gminy Jednorożec zostali nagrodzeni państwo Barbara i Janusz Prusik z Łaźnej Prywatnej i Renata i Leszek Duda z Olszewki. Najpopularniejszym sołtysem Gminy Jednorożec została pani Teresa Gładek ze Stegny.

Nasza gmina otrzymała wyróżnienie w konkursie na najpiękniejszy wieniec dożynkowy.

Wręczono także nagrody najlepszym tegorocznym maturzystom. Z naszego liceum tą nagrodę otrzymała Marta Maligranda z Jednorożca.

Charakterystyka gospodarstwa rolnego Państwa Barbary i Janusza Prusików z Łaźnej Prywatnej

Wykształcenie - Pani Barbara - zasadnicze zawodowe (rolnicze); - Pan Janusz - zasadnicze zawodowe (rolnicze). Gospodarstwo rolne prowadzone jest samodzielnie od 1990 r. i ukierunkowane na produkcję mleka. Państwo Barbara i Janusz

Państwo Prusikowie odbierają puchar z rąk Starosty Przasnyskiego i Przewodniczącego Rady Gminy Jednorożec

Janusz Prusik posiadają 47 szt. pogłównia krów mlecznych. Produkcja towarowa mleka w roku 2009 wyniosła - 120.000 kg.

Powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego wynosi 45 ha, w tym użytki rolne stanowią 33 ha, 12 ha użytków rolnych to użytki dzierżawione. Powierzchnia zasiewów roślin uprawnych w gospodarstwie: - kukurydza - 3,0 ha.

Inwestycje prowadzone w gospodarstwie rolnym w ramach przystosowania do standardów europejskich:

- w 2009 r.- rozbudowa obory, a także zakup sprzętu rolniczego (ciągnik rolniczy, przyczepa samozbierająca do sianokoszonki),

- w 2009 r. budowa płyty gnojowej.

W przyszłym roku planowane jest dalsza modernizacja budynku obory oraz zakup kolejnych sprzętów rolniczych (kosiarka, ciągnik rolniczy).

Charakterystyka gospodarstwa rolnego Państwa Renaty i Leszka Dudów z Olszewki

Wykształcenie - Pani Renata - rednie; - Pan Leszek - rednie

Gospodarstwo rolne prowadzone jest samodzielnie od 2006 r. i ukierunkowane na produkcję mleka. Państwo Duda

Władze powiatu z nagrodzonymi rolnikami

posiadają 28 szt. pogłównia krów mlecznych. Produkcja towarowa mleka w roku 2009 wyniosła-110.000 kg.

Powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego wynosi 32 ha, w tym 15 ha użytków rolnych, to użytki dzierżawione.

Powierzchnia zasiewów roślin uprawnych w gospodarstwie: - kukurydza-7,5 ha.

Inwestycje prowadzone w gospodarstwie rolnym w ramach przystosowania do standardów europejskich:

- w 2008 r.- budowa obory,

- w 2009 r. budowa płyty gnojowej, a także zakup sprzętu rolniczego (prasa rolnicza, owijarka do bal, ciągnik rolniczy).

W przyszłych latach planowana jest budowa garażu oraz dalszy zakup sprzętów rolniczych.

Wywiad z Januszem Prusikiem

- Na początku naszej rozmowy chciałbym zapytać jak długo prowadzi pan gospodarstwo?

- Ponad 23 lata, od 1997 roku.

- Dlaczego zdecydował się pan na taką pracę ?

- Gospodarstwo odziedziczyłem po rodzicach. Ponadto, praca u siebie daje pewną stabilizację .

- Jak duży jest pana gospodarstwo?

- Zaczynaliśmy od 12 ha i 6 krów. Dziś, razem z dzierżawą, to ponad 40 ha i 47 sztuk bydła mlecznego.

- Chciałbym również dowiedzieć się w czym specjalizuje się pana gospodarstwo?

- Specjalizujemy się w hodowli i produkcji mleka.

- Czy mógłby pan zdradzić naszym czytelnikom jakie ma pan plany na przyszłość ?

- Powiększenie arealu i modernizacja gospodarstwa.

- Czy mógłby pan odpowiedzieć na parę pytań dotyczących życia prywatnego, Czy posiada pan dzieci?

- Tak, mamy trzech synów.

- Czy synowie mają w planach i w lady rodziców?

- Mają inne plany, ale jeśli będą zainteresowani, to w przyszłości ci możemy pomóc.

Dziękuję za rozmowę i życząc dalszych sukcesów w pracy.

Rozmawiał Zbigniew Lorenc

Spis treści

Wieści z terenu.....	2-15
Przyroda.....	16-17
Historia.....	18-22
Koliki poetycki.....	22
Sport.....	23
Nowości wydawnicze.....	23
Z prac Samorządu.....	24-25
Rozrywka.....	26

Szanowni Czytelnicy

Dajemy w Państwa ręce najnowszy numer Głosu Gminy Jednorzec. Relacjonujemy w nim wakacyjne wydarzenia z terenu naszej gminy.

W minionym okresie Polska została nawiedzona przez powódź. Nasz region nie był objęty żywiołem, który strawił wiele gospodarstw w innych częściach kraju. Mieszkańcy gminy Jednorzec solidaryzowali się z powodzianami wspierając ich poprzez dostarczanie płodów rolnych.

Podczas wakacji zorganizowanych zostało wiele przedsięwzięć w ramach Programu Integracji Społecznej. Dzięki programowi możliwa była realizacja szeroko rozumianej integracji lokalnych społeczności.

Zbliżający się listopad jest miesiącem wyborczym, dlatego też w kolejnym numerze Głosu przedstawimy wyniki batalii wyborczej w gminie Jednorzec.

Bardzo proszę o listy od Państwa dotyczące naszego pisma. Mam nadzieję, że stały kontakt z Czytelnikami pozwoli nam ulepszyć format czasopisma.

Redaktor naczelny
Wojciech Łukaszewski

Z dinozaurami w tle

W ramach Programu Integracji Społecznej lokalni liderzy i społecznicy mogli wybrać się na wizytę studyjną do „Juraparku” w Bałtowie.

W krainie dinozaurów gościliśmy z gminy Jednorzec powitał przedstawiciel stowarzyszenia „Delta”, które prowadzi obecnie sieć Juraparków w Polsce. Przedstawił on genezę inicjatywy, występujące problemy oraz korzyści płynące z działalności gospodarczej prowadzonej przez stowarzyszenie. Jednorzanie zadawali pytania związane z realizowanym projektem, podziwiając ogromne prawniki. Przedstawiciel stowarzyszenia zaproponował gościć z gminy Jednorzec, aby wykorzystali atut mitycznego zwierzęcia – jednorzeca.

Wizyta studyjna, mająca miejsce 19 września, dostarczyła wielu tematów do przemyśleń. Wizytujący, podczas

wspólnych rozmów zastanawiali się, jakimi pomysłami na bytoby wcieli w życie.

Gmina Jednorzec jest gminą typowo rolniczą i motorem jej rozwoju mo-

że stała się turystyka. Turystyka z kolei może się rozwijać dzięki utworzonym wioskom tematycznym.

Wojciech Łukaszewski

Uczestnicy wizyty studyjnej w Juraparku w Bałtowie

Głos Gminy Jednorzec — Kwartalnik lokalny

Wydawca: Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”

Siedziba i adres: Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”, ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorzec, tel.: (29) 751 70 30; fax (29) 751 70 31, e-mail: spzj@wp.pl

Redakcja: Wojciech Łukaszewski (redaktor naczelny) wlukaszewski@yahoo.com, Urszula Bojarska, Monika Czajkowska, Monika Dworniczak, Jolanta Grec, Andrzej Grzyb, Alicja Kamińska, Aneta Karbowska, Eugeniusz Kuciński, Eugenia Bonalska, Zbigniew Lorenc, Teresa Wojciechowska.

Skład komputerowy: Rafał Szewczak, Wojciech Łukaszewski

Druk i oprawa: Drukarnia J. J. Maciejewscy, Przasnysz

Nakład: 2000 egz.

147 lat później...

Dr d ewo Nowe

Piknik Patriotyczny w Dr d ewie Nowym i nowy pomnik

Epizod z Powstania Styczniowego z 1863 r. stał się przyczynkiem do zorganizowania na Polskiej Kwiecie w Dr d ewie Nowym pikniku patriotycznego. Głównym organizatorem imprezy plenerowej był Sławomir Rutkowski z Dr d ewa, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej.

26 czerwca 2010 r., dokładnie 147 lat po potyczce wojsk carskich z powstańcami, na Polskiej Kwiecie znalazła się młodzież ze szkół rejonowych z gmin: Krasnosielc, Chorzele i Jednorzec. Biwak patriotyczny przyciągnął rzeszę młodych ludzi oraz okolicznych mieszkańców, nawet tych w podeszłym wieku, pomimo niesprzyjających warunków terenowych i dużej ilości komarów.

W grudniu 2009 r. na III Walnym Zebrańcu Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej” sołtys wsi Dr d ewo Nowe, Mariusz Kaczyński wysunął pomysł ufundowania nowego pomnika poległym powstańcom z 1863 r. Miał on nawiązywać do pomnika, który stał tu przed II wojną światową. Nieodłącznym symbolem związanym z pomnikiem był drewniany krzyż górski nad wzniesieniem. Jednak w wyniku działań wojennych i bierności władzy ludowej zaniechano eksponowania religijnej symboliki i w 1966 r. na tzw. „Tysiście Państwa Polskiego” ufundowana została płyta nagrobna, w której niczym nie przypominała dawnego obelisku.

Sołtys Kaczyński wraz z członkami Stowarzyszenia PZJ położył oświadczenie kontynuując inicjatywę postawienia nowego pomnika, który jak później ustalono, składał się z głazu z wyrytym tekstem oraz drewnianym krzyżem stojącym obok.

Sygnal ze strony Sławomira Rutkowskiego o organizowaniu patriotycznej imprezy stał się dla „lokalnych patriotów” z terenu gminy Jednorzec bodźcem do przyspieszenia uruchamiania procedur związanych z budową nowego pomnika. Na początku czerwca Rada Gminy w Jednorzecz podjęła uchwałę o demontażu starego i budowie nowego pomnika. Reszta potoczyła

się już w błyskawicznym tempie. Inicjatywa nie doszłaby do skutku w tak szybkim tempie, lecz dzięki wielu ludziom, którym był bliski wspólny, patriotyczny cel, udało się zrealizować i doprowadzić pomysł do szczęśliwego końca. Głaz na pomnik ofiarował wójt gminy Jednorzec, Michał Lorenc, napis został nieodpłatnie wygrawerowany przez Jana i Barbarę Kajzerów z Jednorzecz, drewno na krzyż dostarczyło Nadleśnictwo Przasnysz (dzięki pomocy Grzegorza Tarkowskiego

i Stanisława Czarzastego), Marek Mikulak dostarczył drewno do tartaku, natomiast Kazimierz Szytych i Tadeusz Wróblewski z Dr d ewa przetarli je, przygotowując krzyż. Współpraca wszystkich ludzi dobrej woli przyniosła oczekiwany rezultat.

Piknik patriotyczny rozpoczął się sygnałem hejnalisty, następnie odbyła się ceremonia odsłonięcia, w której uczestniczył wójt Michał Lorenc, przewodniczący Rady Gminy Włodzimierz Król, prezes Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej” Teresa Wojciechowska, sołtys Dr d ewa Nowego Mariusz Kaczyński oraz Sławomir Rutkowski, główny organizator pikniku. Powiecania głazu i krzyża dokonał ks. Szczepan Borkowski z Amelina. Następnie w czasie bitwy wprowadził zgromadzonych emerytowany nauczyciel Tadeusz Kruk z Dr d ewa. Atmosferą tamtych dni potęgował płonące ognisko, wokół którego zgromadziła się młodzież i dorośli. O wschodzie słońca przy nowo postawionym krzyżu została odprawiona Msza święta z udziałem licealistów z Jednorzecz.

fol. R. Szewczak

W wzajemnych rozmowach pojawił się entuzjazm związany z realizacją uroczystości. Tadeusz Kruk powiedział, że wreszcie coś zaczęło się dziać i miejsce, jak dotychczas nie uczęszczane, zyskało ponownie na swojej atrakcyjności. „Wychowałem się na opowieściach, związanych z powstaniem styczniowym, pamiętam o tym zrywem wyzwoleń, którym była zawsze kultywowana na tych terenach” – dodał.

Przesłanie patriotyczne powiązane z grami, zabawami i piewem stało się bardzo przystępną lekcją historii dla młodzieży. Takimi sposobami opiekujący się młodzieżą księża starali się przekazać wartościowe treści.

Organizatorzy z gminy Krasnosielc i Jednorzec we wspólnych rozmowach ustalili, że Piknik Patriotyczny ma dać szansę, aby stać się cykliczną, rocznicową imprezą patriotyczną.

Wojciech Łukaszewski

Artykuł dotyczący wydarzeń na Polskiej Kwiecie z 1863 roku znajduje się na stronie 20.

Z seniorem w wiat

W ramach Programu Integracji Społecznej z Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich zorganizowano dwie wycieczki dla seniorów z terenu gminy Jednorzec. Pierwsza - 21 sierpnia - do wiat Lipki i Gietrzwałdu, druga - 18 września - do Lichenia.

Realizatorem projektu był Orodok Pomocy Społecznej w Jednorzecz. Nie przypadkowo beneficjentami przedsięwzięcia stali się starsi mieszkańcy gminy. Często zapomina się o seniorach,

którzy stanowią i stanowią b - d coraz większą grupę społeczną w naszym kraju.

Projekt realizowany przez OPS nosi nazwę "Z seniorem w wiat". Ma na celu integrację środowiska lokalnego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców wsi.

Wojciech Łukaszewski

Uczestnicy wycieczki do wiat Lipki

Podpatrzone podczas wakacji

Czy znacie tego jednorzeca?

Fot. T. Wojciechowska

Był pomysł na budowę pomnika jednorzeca w naszej miejscowości. Młodzież szkolna wykonała szereg projektów na taki monument. Nie udało się jednak, i jednorzec ma już swój pomnik, wystawiony na posesji państwa Teresy i Henryka Kardasiów przy ulicy Długiej 43. Wykonał go właściciel pan Henryk. Konstrukcję konia sporządził ze stalowych drutów, potem wykorzystał w swojej pracy cement i klej. Postać modelował w kształcie „z pamięci”,

niewiele pomagając sobie zdjęciami dodatkowe bodźce, aby to dzieło ukończył. I tak - jak sam artobliwie

mówi pan Henryk - „wjechał na jednorzec do Unii Europejskiej” (1 2000 roku. Przez kolejne trzy lata maja 2004 r.). Od tego czasu, co

Fot. T. Wojciechowska

jednorzec nabierał realnych kształtów. W tym mieście odbył się Zjazd Rodu Kardasiów (w roku 2001) oraz nadano naszej gminie herb i flagę z jednorzeczem (rok 2003). To były

bardziej spostrzegawczy uytkowniczy drogi koło budynku starego Urzędu Gminy, mogą zauważyć białego konia ze wiecym rogiem na czole.

Teresa Wojciechowska

Magistrala po raz drugi

Gmina Jednoro ec stała si po raz drugi przystankiem w postoj u ogólnopolskiego rajdu nosz cego nazw „Trójkowa Magistrala Rowerowa” Szklarska Por ba – Augustów. 5 sierpnia burmistrz Szklarskiej Por by Arkadiusz Wichniak wraz z asyst urz dni-czek karkonoskiego magistratu oraz fotografem przybył do Jednoro ca pilotuj c grup rowerzystów.

W tym roku rajd był zorganizowany z wi kszym rozmachem logistycznym i promocyjnym. Wraz z grup cyklistów je dził czerwony autobus z materiałami promocyjnymi miast partnerskich. W ubiegłym roku rowerzy ci byli witanini na płycie stadionu sportowego w Jednoro cu, natomiast w tym roku grupa

Uczestnicy Magistrali

przyjemno ci , ze wzgl du na wyremontowan drog powiatow . Pomimo, e zarówno Mazury, jak i Karkonosze s bardzo atrakcyjne turystycznie, go cie podziwiali bogactwa naturalne Kurpiowszczyzny, m.in. takie jak rzeki i la-

zany ze cie kami rowerowymi. „Zwi - zane jest to z wszechobecn otaczaj c pi kn przyrod ” - dodał.

Po posiłku i wspólnych rozmowach przyszedł czas na odpoczynek w gospodarstwie agroturystycznym w Jednoro - cu.

W pi tek 6 sierpnia ok. godz. 9.30 grupa rowerzystów wyruszyła w dalsz tras , której kolejnym przystankiem był Wyszogród.

W tym roku do Magistrali doł czyło Gi ycko oraz Kutno. Lokalne samorz - dy wraz z organizacjami turystycznymi wytyczały atrakcyjne odcinku poszczególnych etapów. Starano si omija główne arterie drogowe, zapuszczaj c si na tereny atrakcyjne krajobrazowo i historycznie.

Podczas ceremonii powitania kolarzy byli obecni samorz dowcy Gminy Jednoro ec, na czele z Wójtem Michałem Lorencem; przedstawiciele stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednoro eckiej”: Andrzej Bis, prezes Kurpiowskiej Organizacji Turystycznej; Wojciech Brzezi ski, wójt gminy Czernice Borowe, która równie chce zaanga owa si w przedsi wzie cie Trójkowej Magistrali.

O tym e Magistrala jest ywa i ci - gle si rozwija wiadcz liczne spotkania partnerów przedsi wzie cia. Kolejne planowane jest pod koniec wrze nia b.r. w Kolnie.

Wojciech Łukaszewski

Zm czeni rowerzy ci; fot. W. Łukaszewski

zawitała do Budzisk, gdzie czekał na nich pocz stunek i powitanie. Grupa cyklistów składała si z mieszka ców partnerskich miast. Niektórzy z nich po raz pierwszy wybrali si w tak długi tras . Burmistrz Wichniak w tajemnicy przed ochotnikami zdradził nam, i najbardziej mordercze odcinki maj przed sob .

Podczas wspólnych rozmów rowerzy ci przyznali, i w tym roku przez gmin Jednoro ec jechali z wielk

sy.

Przejazdowi cyklistów towarzyszył akt promocyjny. Ka de z miast partnerskich, w tym gmina Jednoro ec, otrzymała zestaw letnich koszulek z nadrukiem Magistrali, aktualne mapy trasy oraz opaski odblaskowe dla najmłodszych amatorów dwóch kółek.

Karol Głuszak ze Stowarzyszenia Cyklistów ze Szklarskiej Por by, jad cy po raz drugi ta tras przyznał, i gmina Jednoro ec ma ogromny potencjał zwi -

Ulatowo-Pogorzel

Na koniu po zdrowie

W pierwszej dekadzie sierpnia Gminny Zespół Kultury i Sportu w Jednorocie uruchomił zajęcia dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnej młodzieży z zakresu hipoterapii. Nowatorski pomysł mógł zostać zrealizowany m.in. dzięki Programowi Integracji Społecznej z Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich.

Hipoterapia stanowi jedną z metod rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w której swój największy udział ma konie. Celem terapii jest przywrócenie sprawności fizycznej osobom niepełnosprawnych.

Zajęcia terapeutyczne odbywają się w Ulatowie-Pogorzeli w gospodarstwie Państwa Tworkowskich, którzy opiekują się koniem-własnością Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorocie. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygo-

ju garstk miejscowych niepełnosprawnych dzieci. Krzysztof, niepełnosprawny chłopiec z Ulatowa-Pogorzeli, powiedział nam, i bardzo lubi przychodzić na zajęcia z koniem. „Czuję się swobodnie na zajęciach” - dodał.

Konie, o dwoim imieniu „Trakt”, pokornie znosi swoich pasażerów, jest spokojny i chętnie daje im się głaska. Teren, na którym trwa terapia jest ogrodzony. Widzimy również specjalną platformę, na której wjeżdżają wózki inwalidzkie. Ponadto „Trakt” ma założony na sobie specjalny pas zaopatrzony w uchwyty, których trzymają się terapeutanci.

Rodzice dzieci biorących udział w zajęciach mogą swobodnie obserwować poczynania swoich pociech. Terapia nie polega tylko na biernej jeździe na koniu, lecz również na wielu figurach przypominających w pewnych momentach woltyżerkę. Na kolejnych zajęciach widzimy coraz większe oswajanie niepełnosprawnych ze zwier-

Daniel z Jednorocie podczas terapii; fot. W. Łukaszewski

tycznym wszystkie dzieci i młodzież niepełnosprawna z terenu gminy Jednorocie. Powodzenie tego działania wraz z rosnącym zainteresowaniem może doprowadzić do utworzenia, już wkrótce, Gminnego Ośrodka Hipoterapii. Do tej pory osoby chcące brać udział w takiej terapii zmuszone były wyjeżdżać do innych powiatów, oddalonych wiele kilometrów od miejsca zamieszkania. Ponadto niedogodności dla rodziców osób niepełnosprawnych były również koszty takiej terapii. Obecnie rodzice już nie muszą szukać ośrodków rehabilitacyjnych związanych z hipoterapią, gdyż GZKiS w Jednorocie jest w stanie ją zapewnić. Dodajmy, że hipoterapia zdobywa coraz większe uznanie u rehabilitantów, jako metoda nowatorska i dająca pozytywne efekty. Zbawienny wpływ zwierząt na człowieka był znany już od dawna, jednak obecnie zauważana jest tendencja do wykorzystywania tego narzędzia w rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Wojciech Łukaszewski

Krzysztof z Ulatowa-Pogorzeli podczas terapii; fot. W. Łukaszewski

dniu pod okiem rehabilitanta, pracownika GZKiS Zbigniewa Chylińskiego.

Zajęcia rehabilitacyjne pomimo, iż niedawno się rozpoczęły, przyciągają

ciem oraz brak kilku związanych z ćwiczeniami rehabilitacyjnymi.

Głównym zamierzeniem podjętej inicjatywy będzie objęcie opieką terapeutyczną

Integracja przy ognisku

W niedzielę 29 sierpnia w Parciakach odbyło się ognisko integracyjne mieszkańców Parciak i Dynaku. Cała uroczystość poświęcona była remontowi strażackiej, która była poddana retuszowi podłogi i malowaniu ścian. Dzięki zaangażowaniu strażaków i pomocy Wójta Michała Lorenca, któremu strażacy składają podziękowania, obraz pomieszczenia strażackiego zmienił się na "in plus".

Przy ognisku i grillu dorośli mieszkańcy wraz z dziećmi opiekując się kielbaskami mówili o planach i pozytywnych działaniach miejscowej Straży Pożarnej. Na placu przed remizą stał również wóz strażacki, wzbudzający zachwyt najmłodszych. Grilliem opiekował się sołtys Parciak Jacek Prusik z rodziną Iwon, czekali przybyłych gości.

Uroczystość mogła się odbyć m.in. dzięki Programowi Integracji Społecznej oraz wsparciu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Uroczystość stanowiła pozytyw-

ny alternatywny sposób spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Po zakończeniu plenerowej imprezy rozpoczęła się zabawa taneczna.

Przypomnijmy, iż to już trzecia uroczystość zorganizowana w Parciakach w ostatnich trzech latach. Prezes OSP w Parciakach Zbigniew Stolarczyk zadeklarował, że strażacy z Parciak będą chcieli organizować podobne plenery w następnych latach.

Wojciech Łukaszewski

Na ludowo w wietlicy

Od września na terenie naszej gminy funkcjonują dwie nowe wietlice wiejskie: w Olszewce i w elaznej Rz dowej. Można w nich skorzystać z komputera z dostępem do Internetu, pograć w gry planszowe, przeczytać prasę, wypożyczyć książki.

Ponadto w wietlicach są organizowane zajęcia muzyczne, a z czasem na pewno inne formy spędzania wolnego czasu. 26 września otwarcie wietlicy wiejskiej w elaznej Rz dowej uświetniła Kapela Kurpiowska oraz podwórkowa kapela „Kumple” z Zawad. Folkowe rytmy sprawiły, iż w tany ruszyli mieszkańcy wsi wraz z seniorami. Muzyka sprawiła w zachwyt przybyłych publiczności. Na zakończenie imprezy zebrani wyrazili chęć częstszych spotkań nie tylko przy repertuarze rozrywkowym. Pojawiły się nawet pomysły utworzenia „Klubu Seniora”.

Całe przedsięwzięcie mogło być zrealizowane m.in. dzięki Programowi Integracji Społecznej.

Miejmy nadzieję, iż wietlice wiejskie będą inicjatywami kulturalnymi w naszych wsiach.

Wojciech Łukaszewski

Kurpiowska kapela podczas występu. Fot. W. Łukaszewski

Burza nad Orzycem

W sobotę 24 lipca w okolicach Jednoroca, niedaleko Orzyca, przeszła nawałnica połączona z silnymi opadami deszczu.

Podobnie jak trzy lata temu, przy drodze z Parciak do elaznej Rz dowej połamanych zostało kilka przydrożnych topól. O ile wtedy nie doszło do wypadku z udziałem ludzi, to teraz jedno z przewracających się drzew powaliło się na jadący samochód. Na szczęście nikomu nic się nie stało, gdy drzewo zniszczyło tylko cz. samochodu.

Niestety, z przechodzącymi na tym terenie wicherami w latach ubiegłych, nie wycięgnięto dostatecznych wniosków

i usychające drzewa beztrudno rosną sobie przy powiatowej drodze Przasnysz-Myszyniec. Przeprowadzony w tym półroczu gruntowny remont powiatówki nie zainspirował odpowiednich służb do usunięcia drzew. Niestety, podró autem podczas burzy jest bardzo ryzykowne i każdy kierowca może stać się potencjalną ofiarą.

Połamane topole niedaleko Jednoroca. Fot. W. Łukaszewski

Wojciech Łukaszewski

Pół wieku razem

Pary małżeńskie z terenu gminy Jednorzec, które zawierały związek w latach 1958 i 1959 obchodziły 29 lipca swoje Złote Gody. Ponad 50 lat temu w kościołach w Parciakach, Olszewce, Chorzełach oraz w tym Miejscu jubileanci powiedzieli sobie sakramentalne „tak”.

Uroczystość 50. rocznicy ślubu odbyła się w wietlicy Publicznego Gimnazjum im. w. Stanisława Kostki w Jednorzeczcu. Jubileusz został przygotowany przez pracowników Urzędu Gminy w Jednorzeczcu pod przewodnictwem zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Agaty Berg. Tradycyjnie już pary małżeńskie odnowiły swoje śluby w kościele parafialnym w Jednorzeczcu. Przedpołudniową Mszę w. odprawił ks. kan. Andrzej Kron, który podczas kazania gratulował parom tak do siebie odcinka wspólnie spędzonego życia. „Niestety rodzina oraz warto ci, które są z ni nierozdzielne przez cały w dzisiejszych czasach powodem kryzys” - dodał. Podczas Mszy w. obecni jubileanci otrzymali pamiątkowe krzyże oraz dyplomy gratulacyjne.

Po zakończeniu uroczystości religijnej, uczestnicy nabożeństwa udali się do wietlicy gimnazjalnej, gdzie czekał poczęstunek oraz artystyczna przygotowana przez uczniów jednorzeczkiego gimnazjum i podstawówki pod kierunkiem Teresy Wojciechowskiej ze Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”. Muzykę uroczystość okraszał Folklorystyczny Zespół Ludowy z Jednorzeczca - „Kurpianka”.

Ciekawym punktem jubileuszu była

recytacja humorystycznych wierszy, których autorem była emerytowana nauczycielka Celina Antosiak z Połoni. Nie zabrakło również tanecznych występów jubilatów z udziałem pracowników samorządu, w tym wójta Michała Lorenca.

Głównym punktem całej imprezy było wręczenie medali za „50. rocznicę ślubu”. Legitymacje do odznaczenia podpisały jeszcze przez nieżyjącego prezydenta RP, Lecha Kaczyńskiego.

Nie wszystkie pary mogły dotrzeć do Jednorzeczca. Główną przeszkodą był stan zdrowotny jednego z małżonków. Po uroczystości wójt Michał Lorenca wraz z przewodniczącym Rady Gminy Włodzimierzem Królem osobiście odwiedzili jubilatów. Podczas dekorowania orderami nie zabrakło łez. Pan Bolesław Kobus z Parciaków wspominał o swojej żonie Mariannie, która leży obecnie w szpitalu z ciężkim niedowładem kończyn. Podobna sytuacja wystąpiła u Państwa Górków również z Parciaków. Pan Władysław ze łzami w oczach mówił o swojej małżonce Zo-

Uroczyste dekorowanie orderami p. Knabelforfów z Dynaku; fot. W. Łukaszewski

fii, która przebywa w szpitalu.

Wraz z odznaczeniem wójt wraz z przewodniczącym życzyli jubilatowi wielu lat w zdrowiu i rodzinnej atmosferze. Małżonkowie zgodnie przyznawali, iż w ich wieku to zdrowie jest najważniejszą i ma wartość bezcenną.

Wojciech Łukaszewski

Wystąpienie pani Celiny Antosiak wygłoszone podczas uroczystości.

*Szanowne Władze Gminy
Szanowni Jubilanci!*

Pamiętacie?

Kiedy staliśmy we dwoje na stopniach ołtarza, cały się do was uśmiechał wiat. Jasno w górze wieje płonący, a wy wpatrzni w siebie, tacy młodzi, wypowiadaliście najpiękniejsze słowa: „lubuj Ci miło”, wiernie...” Złoczyliście dłonie, by i we dwo-

je przez lata i dni, on ci lubował, lubowała ty! Złoty obrączek położył nas Bóg, wszedł w nasze życie, a my zawsze we dwoje – ci sami. Wiara i miłość były naszymi towarzyszami życia. Były wzloty i upadki, radości, smutki i choroby. Dla naszego pokolenia były to lata trudu i zmagania. Byli my kowalami swojego losu. Pięćdziesiąt lat przeminęło jak krótki sen, czas tak przelotny jak lecący ptak. Wyrosły nasze dzieci i rosną nasze wnuki. Siwizna srebrzy nasz skroń. My przebyliśmy długą drogę opromienieni miłością, serce przy sercu, dłoń przy dło-

ni. Wspieraliśmy się zawsze w chwilach smutku i radości. Życie przeminało, jednak Bóg przedłużył nam życie z dnia na dzień. Jesteśmy wybrańcami losu, bo dożyliśmy tych uroczystych chwil. Z tej okazji chcemy wszystkim życzyć, abyście zawsze byli zdrowi i samych pogodnych dni. A panu, paniu Wójcie, wódatarzu naszej Gminy, w imieniu nas Jubilatów serdecznie dziękuję za pamięć o nas, za wszystkie starania, za przygotowanie tej uroczystości – serdecznie dziękuję!

Pary mał e skie, które obchodziły 50-lecie po ycia mał e skiego

1. Bronisław i Celina Antosiak z Połoni
2. Jerzy i Teresa B Czech z Połoni
3. Stanisław i Krystyna Bednarczyk z Jednoro ca
4. Czesław i Regina Gwiazda z Lipy
5. Bronisław i Janina Zofia Klama z Lipy
6. Bolesław i Marianna Kobus z Parciak
7. Henryk i Stanisława Kulasi scy z Jednoro ca
8. Tadeusz i Zofia Mierzejewscy z Połoni
9. Franciszek Antoni i Irena Kazimiera Mikulscy z Obórk
10. Józef i Zofia Jadwiga Opalach z Małowidza
11. Stanisław i Zofia Płocharczyk z Jednoro ca
12. Stanisław i Marianna Prusik z elaznej Rz dowej
13. Czesław i Krystyna Rykowscy z Olszewki
14. Jan i Czesława Wiktor Sulkowscy z Obórk
15. Stanisław i Barbara Anna Zu ka z Połoni
16. Stanisław i Marianna Cymler z Olszewki
17. Stanisław i Krystyna Dybi scy z Olszewki
18. Władysław i Zofia G ska z Parciak
19. Henryk i Alina Jurczak z elaznej Rz dowej
20. Stanisław i Zofia Knabendorf z Dynaku
21. Hieronim i Władysława Koper z Jednoro ca
22. Stanisław i Zofia Kowalewscy z Stegny
23. Czesław i Marianna Lipka z Olszewki

Gratulujemy i yczymy du o zdrowia i długich lat ycia!

Wiersz pani Celiny Antosiak z Połoni zaprezentowany podczas uroczysto ci.

Kiedy kto zapyta, jak ja si dzi czuj ,
grzecznie mu odpowiem, e „dobrze, dzi kuj ”,
To, e mam artretyzm, to jeszcze nie wszystko,
astma, serce mi dokucza i mówi z zadyszk .
Puls słaby, krew moja w cholesterol bogata ...
lecz dobrze si czuj , jak na moje lata.

Bez laseczki teraz chodzi ju nie mog ,
cho zawsze wybieram najłatwiejsz drog .
W nocy przez bezsenno bardzo si morduj ,
ale przyjdzie rano, znów dobrze si czuj .
Mam zawroty głowy, pami „figle” płata,
lecz dobrze si czuj , jak na swoje lata.

Gdy po schodach id , dech w piersiach zapiera,
nog do nogi dostawiam, por czy si trzymam.
Jak z ławeczki wstaj , lask si podpieram,
du o chwil upływa, zanim si pozbiem .
Cho w kolanach strzyka, z trudem spaceruj ,
jak na moje lata, to dobrze si czuj .

Z wierszyka mojego ten sens si wywodzi,
e kiedy staro i niemoc przychodzi,

to lepiej zgodzi si ze strzykaniem ko ci
i nie opowiada o swojej staro ci.
Zaciskaj c z by z tym losem si pogód
i wszystkim wkoło chorobami nie nud .

Powiadaj , e „staro okresem jest złotym”,
kiedy spa si kład , my l wla nie o tym ...
„Uszy” mam w pudełku, „z by” w wodzie studz ,
„oczy” na stoliku, zanim si obudz ...
Jeszcze przed za ni ciem ta my l mnie nurtuje:
„Czy to wszystkie cz ci, które si wyjmuję?”

Za moich czasów młodych, mówi bez przesady,
łatwe były biegi, skłony i przysiady.
W rednim wieku jeszcze tyle sił zostało,
eby bez zm czenia przeta czy noc cał ...
A teraz na staro czasy si zmieniły,
spacerkiem do sklepu, z powrotem bez siły.

Dobra rada dla tych, którzy si starzej :
niech zacisn z by i z ycia si miej .
Kiedy wstan rano, „cz ci” pozbiem ,
niech rubryk zgonów w prasie przeczytaj .
Je li ich nazwiska tam nie figuruj ,
to znaczy, e ZDROWI I DOBRZE SI CZUJ !

Refleksja pani Celiny Antosiak po uroczysto ci.

Spotkanie par mał e skich, które wspólnie prze yły
50 lat, było wydarzeniem wzruszaj cym. Warto było by
jednym z nich. Spotkanie dało wiele do zrozumienia warto ci
wspólnego ycia od chwili przysi gi w ko cie. Ten czas, to
wspólna rado dwojga ludzi, ludzi o dobranych
charakterach.

O, jak e pi kny był ten czas,
zdawało si , e kroczy złoty sen.
Miło i wiara, to nasze hasła,
prze y ze sob pół wieku całe.

My my kroczyli t dług drog .

To tylko 50 lat, zgodno po ycia mał e skiego, trudy
pracy i wyrzecze dla dobra rodzin, wychowania dzieci,
cierpienia, chwile rado ci, łzy, srebrny włos na skroni. Za to
wszystko, my Jubilaci zostali my odznaczeni jednym z
najpi kniejszych medali nadanych przez prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczy skiego – medalem
za długoletnie po ycie mał e skie. Otrzymane krzy e,
medale i listy gratulacyjne b d pami tk dla naszych dzieci
i wnuków. Na uroczysto ci spotkałam wielu znajomych,
w ród nich Marysi . Pami tam Jej lub i chwile, kiedy
wychowywała dzieci. Dzi pochylona ku ziemi, przy lasce,
utyka na nogi. ycie nie głaskało nas po głowie!

Jednorolec

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

Dajemy szansę

W tym roku szkolnym 2010/2011 dzięki Fundacji im. Stefana Batorego w Warszawie (w ramach programu „Równe Szanse”) oraz Stowarzyszeniu „Przyjaciele Ziemi Jednoroleckiej” oraz wielu darczyńcom, którym dzięki kowaliśmy w poprzednim numerze „Głosu...”, już po raz trzeci przyznano stypendia uczniom Publicznego Gimnazjum im. w Stanisława Kostki w Jednorolecu.

Fundacja Batorego stara się pomóc zdolnej, niezamożnej młodzieży i szkolnej, wspierając lokalne programy stypendialne prowadzone przez organizacje pozarządowe (takie jak nasze stowarzyszenie) dla uczniów z ich terenu.

Ocenę kandydatów i wyborem stypendystów zajmuje się komisja stypendialna, w skład której wchodzi przedstawiciel Stowarzyszenia „PZJ”, gimnazjum i lokalnego samorządu. Przyznawane stypendia uzależnione są przede wszystkim od bardzo dobrych

wyników w nauce, innych pozanaukowych osiągnięciach stypendysty, a także jego zaangażowania w działania na rzecz szkoły, czy środowiska lokalnego oraz wysokość dochodu w rodzinie. Ich celem jest zmotywowanie uczniów do dalszej nauki i pomoc w pokonywaniu kolejnych progów edukacyjnych. Staraliśmy się, by rodzice z funduszy stypendialnych trafiły w jak najlepsze rezultaty.

Uroczyste wręczenie dyplomów stypendysty jednoroleckiego Programu Stypendialnego „Olimpijczyk” odbyło się podczas rozpoczęcia roku szkolnego w naszym gimnazjum. Omięrowi gimnazjalistów przez cały rok szkolny będzie otrzymywało wsparcie w wysokości 150,00 lub 120,00 zł miesięcznie. Rodzice tej młodzieży stypendysty mogą przeznaczyć na podręczniki i książki, pomoce naukowe, opłacenie Internetu, kupno instrumentu, wyjazd na wycieczkę. Wszystkim życzymy sukcesów w nowym roku szkolnym.

Teresa Wojciechowska

Jeśli i Ty chcesz pomóc innym i jeśli chcesz by Twoje imię było długo – znalazłoby dla Ciebie miejsce!

Nazwa i numer konta

Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednoroleckiej” – Bank Spółdzielczy w Przasnyszu oddział w Jednorolecu, numer rachunku

96 8924 0007 0013 7269 2002 0001 z dopiskiem: na Program Stypendialny „Olimpijczyk”.

Nasi nowi stypendyści (od góry): Agata Zadorna, Anna Parciak, Katarzyna Stolarczyk, Olga Opalach, Weronika Piotrak, Jakub Piotrowski, Weronika Grabowska, Sebastian Garbarczyk. Fot. T. Wojciechowska

Nowi stypendyści integrują się podczas wycieczki do kina w Ostrołęce

Dzień Jednorolec 2010

Występ zespołu cygańskiego „Tabor”

Płyta jednoroleciego stadionu przyciągnęła, jak zwykle, wielu amatorów rozrywki. Już po raz kolejny w czerwcową niedzielę, tym razem 6 czerwca, miał miejsce Festyn Gminny „Dzień Jednorolec 2010”.

Tradycyjnie, festyn rozpoczął się przemarszem Strażackiej Orkiestry D-

Jak się później okazało „wkręty” Wodzireja poruszyły najbardziej przybyły publicznie, niezależnie od wieku.

W tym roku organizatorzy postawili na przedstawicieli lokalnej twórczości. Nie zabrakło szkolnych kabaretów, solistów, grup piewaczych z Jednorolec (m.in. „Młode Kurpie”), z Parciak, z elaznej Rz dowej. Tradycyjnie już zorganizowano na scenie konkursy

ka”, „wyciągnięcie dół”, „rzut do celu”. Kolejną imprez towarzyszącą był występ grupy MAT z Olsztyna, zabawiającej dzieci. Nie mogło zabraknąć oczywiście zespołu Akrobatycznego „Salto” z Małowidza, wzbudzającego nieprzerwanie niesłychany podziw publiczności.

Finał imprezy został zwieńczony występem zespołu cygańskiego z Olsztyna – „Tabor”. Po Cyganach przyszła kolej na występ zespołu nagłaśniającego imprez – grupy „Everest” z Pruskołki, która swoim występem zakończyła „Dzień Jednorolec 2010”.

Jedną z głównych atrakcji festynu było wręczenie „Statuetki Jednorolec” Stanisławie Ferenc, znanej w Jednorolecu regionalistce i twórczyni ludowej. Wręczenie Statuetki poprzedził występ zespołu „Kurpianka”, w którym śpiewa laureatka. Pani Stanisława, mieszkanka Ulatowa-Pogorzeli była jedną z współzałożycieli Koła Gospody Wiejskich w Jednorolecu. Jest również solistką zespołu ludowego „Kurpianka”. Jej wiersze publikowane były m.in. w tomiku wierszy wydanym przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednoroleciej” – „Słowa najprostsze”. Uhonorowana została wieloma odznaczeniami szczebla wojewódzkie-

Wodzirej zabawiający dzieci

go z Jednorolec. Po uroczystym powitaniu do akcji wszedł zaproszony wcześniej Wodzirej z zespołu Dance Orkiestra.

muzyczne: „Jaka to melodia” i „Szansa na sukces”. Poza tym rozstrzygnięte zostały konkursy w konkursie. Na płycie boiska trwały konkursy sportowe: m.in. „rzut kaloszem”, „wyciskanie ci ar-

Laureatka Statuetki Jednoroca – Stanisława Ferenc (w rodku)

go. Statuetkę wręczył Wójt Gminy Jednoroca – Michał Lorenc.

Uroczysto zakończyła się o godzinie 22.00. Zebrana publicznie wietnie się bawiła, o czym świadczył tuman kurzu unoszący się nad nami na stadionie. Jedną z atrakcji przyciągały zebranych były atrakcyjne prezenty

i nagrody, które mogły być otrzymane i wywalczony w jednym z konkursów.

Pytając mieszkańców o odczucia związane z festynem, większość z nich wypowiadała się pozytywnie. „Na początku było trochę mniej ludzi, a tym samym zabawa mniej udana, ale

stopniowo publicznie zaczęła dopisywać i impreza zaczęła się rozkręcać” – wypowiedział jeden z obserwujących. Wśród odwiedzających go spotkaliśmy Mirosława Krejpowicza, kolekcjonera starych pocztówek i fotografii. W rozmowie z wójtem gminy M. Lorencem wyznał, iż teren gminy Jednoroca jest mu szczególnie bliski. „Jestem otwarty na szczerą współpracę związana z dokumentowaniem dziejów gminy, a także z promocją historycznego dziedzictwa” – dodał. Obok rozrywki na scenie na płycie boiska trwały imprezy towarzyszące, np. takie jak pokazy strzelnicze grupy „Sars” z Przasnysza, mołiwio przejechania się na kucyku, plener rzebiarski.

Porządkiem na płycie boiska pilnowali strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej z Ulatowa-Pogorzeli.

Wojciech Łukaszewski

BIOGRAFIE

12 lat w Jednorocu

W tym numerze Głosu rozpoczynamy cykl biograficzny osób zasłużonych dla gminy Jednoroca. Niejednokrotnie osoby te i czyły krótkie epizody związane z naszymi gminami. Niemniej jednak warto przedstawić ich sylwetki. Proszę Państwa o przekazywanie do naszej redakcji biogramów osób, które pozytywnie wpłynęły na obraz naszej gminy.

Wojciech Łukaszewski

Dominik Staszewski (1861-1926)

Polski prawnik i historyk regionalny, działacz endecki, urodził się w Mławie. Ukończył gimnazjum gubernialne w Płocku, a następnie wydział prawa i administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Po studiach pracował przez 12 lat jako sędzia pokoju* w Jednorocu (1895-1907), w roku 1907 przeniósł się do Płocka, gdzie pozostał do końca życia. Został tam rejentem. Jako członek Zarządu Towarzystwa Naukowego Płoc-

kiego współpracował z Aleksandrem Macieszem. Wspólnie z nim wydał w Płocku pracę pt.: „Zarys historyczny Ziemi Dobrzyńskiej”. Sam opracował i wydał „Dawne kościoły Płocka” (1912), „Złotoryja” (1908), „Mława, opis historyczny”, ogłaszał także liczne artykuły na łamach czasopisma „Echa Płockie i Łomżyńskie”, „Kuriera Płockiego” oraz „Gazety Sądowej”.

W roku 1912 założył spółdzielnię tytoniową „Spójnia”. Kooperatywa miała charakter wytwórczy i zatrudniała 31 pracowników. Był członkiem licznych stowarzyszeń w Płocku, w tym także Towarzystwa Wiołarskiego.

Zmarł 26 czerwca 1926 r. w Płocku. Pochowany został na miejscowym cmentarzu.

* * *

Dominik Staszewski był wnukiem Francuza Marka Lajourdie budowniczego mostu ławywowego z roku 1836 w Płocku. Prowadził on prace geodezyjne na terenie Jednoroca i okolicznych wiosek przez prawie 14 lat.

Staszewski jest autorem eseju „Moral-

no i umoralnianie Kurpiów” (1903). Esej ukazywał się w odcinkach ponad 100 lat temu na łamach czasopisma „Echa Płockie i Łomżyńskie”. Obserwacje i opinie zawarte w tej pracy mają duże znaczenie historyczne, socjologiczne i poznawcze. Publikujemy dziś pierwszy odcinek.

Opracował – Eugeniusz Kuciński

* W Polsce instytucja sędziów pokoju istniała na terenach Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego w latach 1808-1915 oraz na terenie Wolnego Miasta Krakowa w latach 1816-1855. W II Rzeczypospolitej sędziów pokoju powołał dekret Naczelnika Państwa. Sędzią pokoju przewodził rozprawom w których początkowo oprócz niego uczestniczyło dwóch ławników, od 1927 sędzią pokoju orzekał jednoosobowo. Lokale dla Sędziów Pokoju były to opłaty komornego za lokale wynajmowane były zobowiązane zapewnić gminy. Sędzią pokoju pochodził z wyboru mieszkańców danego okręgu sędziowskiego i obejmował funkcję na pięcioletnią kadencję.

Sonda – Jak spędzali my minione wakacje

Podczas ubiegłych wakacji byłam na obozie prowadzonym przez druhny i druhów harcerzy. Na obóz zostałam wytypowana wraz z trzema uczniami ze szkoły podstawowej przez Orodę Pomocy Społecznej w Jednorzeciu. Byliśmy w Gorzewie koło Płocka. Obóz liczył około 60 osób. Zwiedziliśmy Płock i Toruń. Na obozie graliśmy w różne gry i zabawy. Bardzo mi się tam podobało. Gdyby była możliwość, to za rok pojechałabym tam jeszcze raz.

Patrycja Opalach z Jednorzecia

Tęgo lata, jak co roku od 49 lat, „Tygrysy” na czele ze swoim szefem ks. Mirosławem Mikulskim oraz wodzem ks. Jarosławem Traczykiem, rozbiły swój obóz na mazurskich jeziorach. Oprócz młodzieży z całej Polski dołączyli do nas koledzy m.in. z Białorusi i Litwy. Był to obóz indiański – sportowy, wobec czego każdy uczestnik wziął udział w wieloboju oraz stał się członkiem jednego z 7 plemion indiańskich. Jednak oprócz wspólnej zabawy i kąpieli, mieliśmy też obowiązki, które wypełnialiśmy całym plemieniem np. sprzątanie obozu, warta dzienna i nocna czy dyskusje w kuchni. Oprócz szefa, wodza oraz wszystkich cioci i wujków, była na obozie osoba, która nigdy nie odpoczywała – najważniejszą osobą na obozie był Pan Bóg, z którym utrzymywaliśmy „kontakt” poprzez codzienną Mszę świętą i katechezę. Mimo niepogody, burz, chorób czy zamknięcia namiotów, prawdziwe tygrysy wytrzymały do końca, a ci najwytrwalsi zostali paszowani na Indian.

Weronika Grabowska z Jednorzecia

su to byłby cud!

Minione wakacje spędziłam w Warszawie miejscowość Doruchów w Niemczech u cioci i wujka. Przygotowali dla mnie wiele atrakcji, m.in. odwiedziliśmy Safari Park. Wszystkie zwierzęta tam przebywają tam na wolności. Byliśmy też w Klimax House, gdzie można było doświadczyć różnych temperatur. Resztę wakacji spędziłam u babci, ale bardzo chciałabym, aby przeżyć je jeszcze raz. Wehikuł czasu

Klaudia Eljasiak, Ulatowo – Pogorzelski

Wakacje spędziłam bardzo miło i radośnie. Było trochę ruchu, a także odpoczynku. Czas wolny poświęcałam głównie na wyjazdy, np. odwiedziłam babcię. Nie miałam takich wakacji, a nie inne.

Gabriela Grabowska kl. V, Olszewska

Wakacje upłynęły mi bardzo miło i wesoło. Tydzień wakacji spędziłam na koloniach, na których wspaniale się bawiłam. Odwiedziłam moją kuzynkę, która mieszka w Mchowie. Byłam także na wycieczce w Łomżyńcu, podczas której zwiedziłam katedrę i seminarium.

Natalia Grabowska kl. V, Olszewska

Wakacje spędziłam u cioci w Olsztynie. Największą atrakcją było pojeżdżenie do Planetarium i do kina. W sali planetarium obserwowałam duży gwiazdociąg, o których opowiadali: Księżyc i Gwiazda Polarna. Te wakacje upłynęły mi bardzo szybko, ponieważ przeżyłam wiele innych, ciekawych przygód.

Kacper Gnatkowski kl. IV, Olszewska

Moje wakacje w tym roku były spokojne. Nie miałem czasu na wyjazdy. Kilka dni byłem nad jeziorem z bratem i rodzicami. Pomagałem dziadkom na roli, a pod koniec wakacji mieliśmy pielgrzymkę do Czestochowy.

Adrian Majewski kl. IV, Olszewska

W tym roku wakacje spędziłem w domu, ale byłem też na dwudniowej wycieczce do Olsztyna, Kalwarii Zebrzydowskiej i Wadowic. Wakacje bardzo mi się podobały i szybko się przeminęły.

Jakub Krawczyk kl. IV, Olszewska

Miło spędziłem wakacje. Pojechałem do babci na kilka dni, było tam bardzo fajnie. Potem przyjechała do nas ciocia z Warszawy. Poznałem tam nowego kolegę, w moim wieku, który przyjechał do nas na wakacje. Chciałbym, aby następne wakacje były tak samo udane.

Piotr Moszczyński kl. IV, Olszewska

Natalia Łukaszevska kl. III, Szkoła Podstawowa w Parciakach

Ola Gnatkowska kl. III, Szkoła Podstawowa w Parciakach

Mazowiecki Konkurs wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, higieny pracy i ekologii dla rolników i sołtysów.

Dnia 27.07.2010 r. podczas sesji Rady Gminy Jednorzec odbył się I etap Mazowieckiego Konkursu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, higieny pracy i ekologii dla rolników i sołtysów, którego celem jest upowszechnienie wśród rolników wiedzy z zakresu ekologii, ochrony zdrowia i życia w gospodarstwach rolnych, a także zapobieganie wypadkom w gospodarstwach rolnych oraz zmniejszenie skutków degradacji środowiska naturalnego spowodowanej działalnością rolniczą.

Laureaci konkursu w towarzystwie Sławomira Garlińskiego (kierownika PT KRUS w Przasnyszu) i Małgorzaty Krawczyk (inspektor ds. prewencji) oraz władz Gminy Jednorzec.

Do konkursu polegającego na rozwiązaniu 15 pytań testowych przygotowanych przez KRUS przystąpiło 16 sołtysów z terenu Gminy Jednorzec. Po sprawdzeniu testów Komisja konkursowa wyłoniła trzech laureatów:

I miejsce zajęł Jerzy Opalach – sołtys wsi Jednorzec

II miejsce zajęł Mariusz Kaczyński – sołtys wsi Drodowo Nowe

III miejsce zajęł Leszek Asfeld – sołtys wsi Ulatowo – Dobrowka

Zwycięzcy otrzymali z rąk Kierownika PT KRUS w Przasnyszu Sławomira Garlińskiego nagrody rzeczowe ufundowane przez KRUS.

Laureat I miejsca reprezentował gminę w II etapie konkursu na szczeblu powiatowym, który odbył się 16 września.

Wziął w nim udział zwycięzca etapu gminnego z terenu powiatu przasnyskiego.

Laureatem I miejsca został Jerzy Opalach – sołtys z Jedno-

roca,

II miejsce – Tadeusz Płoski – rolnik z Obręba, gm. Przasnysz

III miejsce – Jerzy Humicki, gm. Krzynowłoga Mała.

Wyróżnienie otrzymał Mateusz Kosiorek z miejscowości Poćcie Wieś, gm. Chorzele.

Zwycięzcy obu etapów otrzymali nagrody rzeczowe z rąk Kierownika PT w Przasnyszu Sławomira Garlińskiego i przedstawiciela Starostwa Powiatowego Jarosława Tybuchowskiego.

Jerzy Opalach będzie reprezentował Powiat Przasnyski w etapie wojewódzkim konkursu. Gratulujemy i życzymy powodzenia!

Marta Jaroch

Gmina Jednorzec niesie pomoc powodzianom

W dniu 23 września 2010 roku wyruszył pierwszy transport z darami od rolników z gminy

Jednorzec dla powodzian w miejscowości Troszyn Polski, gm. Gubin, woj. mazowieckie.

Przekazano ponad 10 ton zboża. Przewóz zapewnił gratisowo Pan Jan Mikołajewski z Lipy, któremu serdecznie dziękujemy.

Dziękując rolnikom zebrano ponadto: sianokiszonkę, siano i zboże, które zostały przewiezione we wrześniu.

Osoby, które chciałyby wesprze naszą akcję zapraszam do Orodka Pomocy Społecznej

w Jednorzec, ul. Odrodzenia 12, tel. (29)7518853.

Kierownik Orodka Pomocy Społecznej w Jednorzec

Alicja Kamińska

Rolnicy podczas załadunku płodów rolnych przeznaczonych dla powodzian

Ochrona przyrody w Gminie Jednoro ec

cz. II Nadle nictwo Parciaki

Ochrona gatunkowa grzybów i ro lin

Ochrona gatunkowa na podstawie przepisów prawa zapewnia przetrwanie gatunkom zagroż onym wygini ciem, gatunkom rzadkim oraz wyst puj cym jedynie na ograniczonym terenie. Zgodnie z Rozporz dzeniem Ministra rodowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w odniesieniu do grzybów i ro lin obj tych ochron cisi zakazuje si ich „zrywania, niszczenia i uszkodzania, niszczenia ich siedlisk i ostoi” oraz pozyskiwania, posiadania, handlu i wywo enia za granic . Aby pozyskiwa grzyby i ro liny np. w celach leczniczych wymagane jest specjalne zezwolenie.

Wykaz gatunków grzybów i roślin chronionych stwierdzonych w Nadleńnictwie Parciaki					
Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochrony	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochrony
GRZYBY					
Brodaczka kępkowa	<i>Usnea hirta</i>	s	Płucnica islandzka	<i>Cetraria islandica</i>	cz
Chrobotek reniferowy	<i>Cladonia rangiferina</i>	cz	Szmaciak gałęzisty	<i>Sparassis crispa</i>	s
Mąkla tarniowa	<i>Evernia prunastri</i>	cz	Włóknouszek ukośny	<i>Inonotus obliquus</i>	cz
ROŚLINY					
Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	s	Mącznica lekarska	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	s
Bielistka sina	<i>Leucobryum glaucum</i>	cz	Paprotka zwyczajna	<i>Polypodium vulgare</i>	s
Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	cz.	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	cz
Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	cz	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	cz
Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	s	Pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	s
Gółka długoostrogowa	<i>Gymnadenia conopsea</i>	s	Porzeczką czarna	<i>Ribes nigrum</i>	cz
Grzybienie białe	<i>Nymphaea alba</i>	cz	Przylaszczka pospolita	<i>Hepatica nobilis</i>	s
Kocanki piaskowe	<i>Heliochrysum arenarium</i>	cz	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	cz
Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	cz	Sasanka otwarta	<i>Pulsatilla patens</i>	s
Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis latifolia</i>	s	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	s
Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i>	cz	Wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	s
Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	s	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	s
Marzanka wonna	<i>Galium odoratum</i>	cz	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	s
Oznaczenia:	cz - ochrona częściowa		Widłak spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	s
	s – ochrona ścisła				

Nie sposób opisać w tym artykule wszystkich wymienionych gatunków, dlatego wybrałam zaledwie kilka mniej znanych grzybów i ro lin o intryguj - cych nazwach.

Szmaciak gał zisty (siedzą sosnowy, kozia broda) przypomina wygl -

Szmaciak gał zisty

dem g bk albo mocno pogniecion szmat . Jego owocnik składa si z krótkiego trzonu wpuszczonego w korze pora onego drzewa i licznych odgał - zie zako czonych płaskimi łopatkami lub listkami. Jest grzybem jadalnym, o smaku podobnym do orzechów.

Brodaczka kępkowa, chrobotek reniferowy, m kła tarniowa oraz płucnica islandzka to nazwy porostów, czyli organizmów powstałych przez symbioz grzyba z glonem. Obecno okre lonych gatunków porostów wiadczy o stopniu zanieczyszczenia rodowiska. Porosty o budowie krzaczkowatej mają najwi kszy kontakt z powietrzem, dlatego s najbardziej wra liwe na zanie-

Brodaczka

czyszczenia. Przykładem są tu brodawka kpkowa oraz płucnica islandzka – gatunki, które występują jedynie w miejscach niezanieczyszczonych.

Gnieńnik leśny, gółka długoostrogowa, kukulka szerokolistna należą do rodziny storczykowatych. Gnieńnik leśny to roślina cudzoziemna - nie posiada

Gnieńnik leśny

zielonego barwnika (chlorofilu), dlatego sam nie może produkować pokarmu i pobiera go dzięki grzybom. Wytwarza on podziemne, mniszki kłaczki, pokryte gęsto spleśnionymi korzeniami, które przy-

Pomocnik baldaszkowy

pominają gniazdo (stąd nazwa gnieńnik). W połowie maja roślina wypuszcza pęd z niezbyt dekoracyjnymi, brzołowymi i bezzapachowymi kwiatami.

Pomocnik baldaszkowy (gruszyca) to krzewinka o skórzastych, zielonych również zimnozielonych liściach. Na szczycie wyprostowanej łodygi znajduje się kwiatostan – baldachogrono z bladoróżowymi kwiatami. Dawniej pomocnik był stosowany do podtrzymywania ciepła i do leczenia skutków przedwicia. Ziele to może być także pomocne w leczeniu infekcji dróg moczowych, reumatyzmie, biegunkach, cukrzycy i innych schorzeniach.

Gajnik leśny, piórosz pierzasty, płonnik pospolity, rokitnik pospolity i torfowiec błotny to gatunki zaliczane do mchów. W lasach występują one

Piórosz pierzasty

w dużych ilościach tworzą tzw. darnie. W nazwach mchów można dopatrzeć

Rokitnik pospolity

się skojarzenia z ich wyglądem lub siedliskiem; dar gajnika wygląda jak leśny

cy, zielony dywan, a dar płonnika ma rdzawo-czerwony kolor, jakby płonęła. Łodyżki piórosza rozgałęziają się jak

Sasanka otwarta

pióro, a torfowiec rośnie na torfowiskach. Od czego pochodzi nazwa ro-

Wawrzynek wilczczyko

kietnika – mchu o czerwonej łodyżce? Może od purpurowego koloru rakiety ...

Przyłaszczka pospolita

wiat grzybów i roślin jest niezwykle bogaty, a człowiek chcąc go uporządkować, nadaje gatunkom dziwaczne nazwy. Osobom ciekawym świata, na pewno nie raz przyjdzie dociekać, z czym związana jest nazwa danego gatunku. Taka zabawa w skojarzenia może być przyjemna i pożyteczna gimnastyka dla umysłu, a nawet okazją do poszerzenia swojej wiedzy, czego wszystkim Czytelnikom życzę.

Monika Czajkowska

Kalendarium Szkoły Podstawowej

w Jednoroczu

- 1780** – pierwsza wzmianka wiadcząca o istnieniu szkółki parafialnej.
- 1817** – funkcjonuje szkółka elementarna; dochodzą dzieci z okolicznych wsi.
- 1819** – jest 25 uczniów – chłopcy i dziewczęta; nauczyciel Jan Krajewski.
- 1820** – uczy się 39 dzieci.
- 1884** – powstaje Rządowa Jednorocza Powszechna Jednoklasowa Szkoła; nauczyciel Iwan M. Pietruszewski.
- 1889** – szkoła w nowym budynku jest zaopatrzona w książki, mapy, atlasy, obrazy.
- 1890** – jest 121 uczniów z całej gminy (21% ogółu dzieci w wieku szkolnym).
- 1892** – w szkole uczy się tylko 52 dzieci.
- 1906** – występuje przeciwko nauczaniu w języku rosyjskim; szkoła przystępuje do Polskiej Macierzy Szkolnej.
- 1914** – szkoła jest jedyną w gminie, oprócz niej jest prowadzone tajne nauczanie w prywatnych domach.
- 1915-1916** – szkoła nie funkcjonuje.
- 1917/1918** – powstaje polska szkoła 2-oddziałowa; nauka odbywa się w izbie chłopskiej.
- 1925/1926** – 121 dziewczęta i chłopców uczy dwoje nauczycieli.
- 1930/1931** – podniesiono stopień organizacyjny szkoły do 5-klasówki; jest 283 uczniów i 4 nauczycieli.
- 1932** – szkoła zyskuje miano szkoły powszechnej III stopnia (7 klas) i mieści się w kilku gospodarskich domach.
- 1932-1935** – budowa nowej szkoły.
- 1935** – oddano do użytku jedną salę lekcyjną, stopniowo oddawano kolejne.
- 1935-1939** – rozkwit działalności szkoły.
- 1937** – pracuje 7 nauczycieli, którzy zrzeszeni w ZNP przystępują do Strajku Nauczycielskiego.
- Wrzesień 1939** – okupanci niemieccy zakwaterowali się w budynku szkoły.
- 11 listopada 1939** – Niemcy niszczyli i palili przedwojenną dokumentację pracy szkoły, książki i pomoce naukowe.
- 1939 – styczeń 1945** – w szkole mieści się biuro niemieckiego komisarza, urząd gminy; na przełomie 1944/1945 również niemiecki szpital polowy. W styczniu szkoła zostaje częściowo uszkodzona.
- 1945** – mieszkańcy Jednorocza remontują i urządzają szkołę na nowo.
- Luty 1945** – rozpoczyna pracę Publiczna Szkoła Powszechna w Jednoroczu.
- 1967** – pierwszy rocznik uczniów kończy szkołę podstawową – o mioklasówce.
- 1968-1970** – uczy się największa ilość dzieci w historii szkoły – 557, 569 i 552.

1973 – powstaje Zbiorcza Szkoła Gminna w Jednoroczu.

1974/1975 – rozpoczyna pracę wietlica szkolna.

1976 – oddanie do użytku nowej części szkoły – m.in. 3 sale lekcyjne.

Fotografia ze zbiorów prywatnych pani Ireny Kocenko. Rok szkolny 1976/1977 - chór szkolny „Wiolinki”.

W górnym rzędzie od lewej stoją: Barbara Borkowska, Krystyna Opalach, Teresa Deptuła, Hanna Krajewska, Teresa Wichowska, Elbieta Borkowska, pani Irena Kocenko – dyrygent chóru, Krystyna Karda, Agnieszka Gładek, Jolanta Krysiak, Bożena Łuczyńska, Małgorzata Murach.

W rzędzie rodzimym od lewej: Lilla Gomułkiewicz, Urszula Makowska, Grażyna Bakula, Teresa Mordwa, Teresa Wilga, Małgorzata Klimczak, Anna Łukasiak, Barbara Król, Elbieta Bakula.

W dolnym rzędzie od lewej: Jadwiga Mordwa, Hanna Badurek, Elbieta Piotrak, Jolanta Kocenko, Joanna Wujkowska, Danuta Zabielska, Urszula Dybińska, Irena Dudek, Marianna Piotrak.

1976/1977 – chór szkolny „Wiolinki” zajmuje I miejsce w konkursie chórów w Przasnyszu i jedną z dwóch nagród w Ostrołęce.

1977 – modernizacja boiska szkolnego; m.in. budowa asfaltowej płyty do gier.

1979/1980 – najmniejsza liczba uczniów w latach 1960-1999 – 377.

1981/1982 – uczennica Agnieszka Zasadzka zdobywa VI miejsce w Centralnej Olimpiadzie Języka Rosyjskiego.

1984 – ulega likwidacji szkoła zbiorcza, a powstaje Szkoła Podstawowa w J-cu.

1985/1986 – harcerze biorą udział w Ogólnopolskim Zlocie Harcerzy w Treblince.

1986 – powstaje Izba Patrona Szkoły.

28 maja 1988 – nadanie Szkole Podstawowej w Jednoroczu imienia Adama Chłotnika oraz przekazanie sztandaru szkoły.

1990 – harcerze z Jednorocza reprezentują województwo w Centralnych Rozgrywkach Konkursu

Poarniczego.

1991 – uczeń Hubert Kwiatkowski reprezentuje województwo w Ogólnopolskim Finale Turnieju Turystycznego – Krajoznawczego.

1993 – generalny remont szkoły, m.in. założenie centralnego

Sztandar szkoły przyjmują w imieniu uczniów: chorysta i sztandar Piotr Kobylski oraz Renata Rudzińska i Beata Frączak. Fot. Kronika Szkoły Podstawowej w Jednoroczu

ogrzewania.

Kwiecie 1994 – rozpoczął się prac przy budowie nowej części szkoły.

1995/1996 – rok wycieczek – wszystkie klasy organizują wycieczki krajoznawcze.

1996/1997 – sukcesy sportowe: I miejsce drużynowo w województwie w Szkolnej Lidze LA i zdobycie 8 medali w Zawodach Makroregionu Mazursko – Warszawskiego.

1998 – szkoła zajmuje III miejsce we współzawodnictwie sportowym w województwie.

1 września 1999 – powstaje Zespół Szkół w Jednorodcu, pracuje 48 nauczycieli.

1 września 2001 – rozpoczyna pracę samodzielna Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Chłownika w Jednorodcu; uczy się 411 uczniów (m.in. doszły dzieci ze zlikwidowanej szkoły w Budach Rządowych); pracuje 36 nauczycieli; szkoła posiada 3 filie: w Ulatowie – Pogorzeli, Drodziewie Nowym i Połoni (razem 6 nauczycieli).

2001/2002 – udział w Mistrzostwach Mazowsza w czwórboju lekkoatletycznym dziewcząt.

Październik 2002 – powstaje Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Młode Kurpie”.

2004 – wyróżnienie dla „Młodych Kurpi” w finale Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Białymostku w kategorii „zespoły regionalne”; do szkoły dojeżdżają dzieci ze szkół w Małowidzu i Połoni.

2004/2005 – wielkie sukcesy sportowe szkoły: IV miejsce w Mistrzostwach Polski Szkół Podstawowych w mini piłce nożnej chłopców; II miejsce w finale wojewódzkim Coca – Cola Cup; VIII miejsce w Finale Krajowym w czwórboju LA chłopców; VI miejsce w punktacji łącznej VII Mazowieckich Igrzysk Młodzieży w Szkolnej.

2005 – nagroda Związku Kurpiów „Kurpiak 2005” w kategorii „budzenie to samo ci”.

2007 – uczeń Adam Zadrony zostaje finalistą Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego dla szkół podstawowych.

Wrzesień 2010 - uczy się 305 uczniów i pracuje 27 nauczycieli.

Opracowała Teresa Wojciechowska

KIEROWNICY I DYREKTORZY szkoły w Jednorodcu wraz z latami sprawowania funkcji

KIEROWNICY:

Mikołaj Czajkowski (1925 – 1926)

Zygmunt Jaworski (1926 – 1927)

Józef Ignacy Sieja (1927 - 1937)

Jan Wardak (1937- 1939)

Władysław Burdyński (luty – maj 1945)

Stanisław Małkiewicz (1945 – 1970)

z-ca kier. - Tadeusz Małkiewicz

mgr Tadeusz Małkiewicz (1970 - 1973)

z-ca kier. – Maria Karda

DYREKTORZY:

mgr Bronisław Tofel (1973 – 1974)

z-ca dyr. - Tadeusz Małkiewicz

z-ca dyr. – Halina Jędrzejewska

mgr Czesław Bochniak (1974 – 1984)

z-ca dyr. – Barbara Karbowska (1974/75)

z-ca dyr. – Halina Jędrzejewska (1974- 1976)

z-ca dyr. – Zygmunt Smoliński (1975 – 1984)

z-ca dyr. – Irena Kocenko (1976 – 1984)

mgr Irena Kocenko (1984 – 1991)

z-ca dyr. – mgr Anna Piotrak (1984 - 1991)

w 1989 r. zast. powołana p. Władysława Wójcik.

mgr Zygmunt Smoliński (1991 – 1999)

z-ca dyr. – mgr Anna Piotrak (1991- 1999)

mgr Zygmunt Smoliński (1999 – 2001 - dyrektor Zespołu szkół w J-cu

z-ca dyr. – mgr Anna Piotrak (1999 - 2001)

z-ca dyr. – p. Małgorzata Mizerek (1999 - 2001)

mgr Barbara Nizielska (od 2001 roku)

z-ca dyr. – mgr Grażyna Magdzińska (od 2001 r.)

Opracowała Teresa Wojciechowska.

Józef Ignacy Sieja

Jan Wardak

Stanisław Małkiewicz

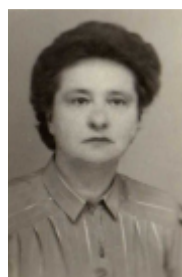
Tadeusz Małkiewicz

Bronisław Tofel

Czesław Bochniak

Irena Kocenko

Zygmunt Smoliński

Barbara Nizielska

W czerwcu 1863 roku

Powstanie styczniowe 1863-1864 r. przetrwało w pamięci następnych pokoleń. Jednak działania zbrojne pod Drużdewem w czerwcu 1863 r. są nadal mało znanym w tym regionnym insurekcji styczniowej na terenie naszej gminy.

W lutym i marcu 1863 roku powiat przasnyski również stał się areną walk powstańczych. Po pierwszych niepowodzeniach Tomasz Kolbe zreorganizował partię powstańczą i zaatakował pograniczne komory celne. Po odejściu Kolbego w mławskie, jego działalność kontynuował na terenie powiatu Zygmunt Padlewski. Atakując podobnie jak Kolbe komory celne, 12 marca stoczył bitwę pod Drużdewem. Po wycofaniu się wyżej wymienionych oddziałów na pewien czas zanikła zorganizowana walka powstańcza na terenie przasnyskiego. W wyniku klęsk lutowych i marcowych akcje powstańcze na terenie całego kraju przekształciły się w zwykłą wojnę partyzancką. Działania te prowadziły samodzielnie operujące oddziały powstańcze, często niewspółdziałające ze sobą. Przeważała taktyka defensywna lub uchylanie się przed atakami nieprzyjaciela. Było to podyktowane tym, że przeciwnik zaangażował poważniejsze siły wojskowe.

W czerwcu 1863 r., został utworzony oddział powstańczy zwany „czwartym”. Jego organizatorami byli: kapitan Józef Trępczyński, były porucznik Pułku Niemieckiego piechoty stacjonującego w Przasnyszu oraz Palemon Nowicki, który werbował już wcześniej powstańców do partii T. Kolbego. Pod koniec czerwca oddział liczył 240 ochotników, z czego 103 stanowili strzelcy. Miejscem postoju oddziału była znajdująca się pod Drużdewem Polska Kąpa. Była to wyspa stworzona przez rozgaśnienie Orzyca, do której dostąpić można było tylko dla osób znających brody. Trudne warunki terenowe, bagniska i rzeczne szuwały, opatrzone dodatkowo przez J. Trępczyńskiego szacami ziemnymi stanowiły obszar trudny do opanowania. Ponadto z rozkazu dowódcy zgromadzono znaczne ilości zapasów. W ten sposób powstała

Tadeusz Ajdukiewicz, Scena z Powstania Styczniowego

baza, z której J. Trępczyński chciał stworzyć centrum oporu powiatu przasnyskiego.

27 czerwca oddziały rosyjskie przybyły z Przasnysza pod dowództwem pułkownika Gorielowa i pułkownika Riedeczki z Ostroli obległy oddział Trępczyńskiego. Rosjanie postanowili zbudować przeprawę. Następnego dnia ruszyli w kierunku Polskiej Kąpy. Przez całą noc trwał ostrzał pozycji powstańczych. 29 czerwca żołnierze rosyjscy brnęli przez grzyskie, błota ruszyli do szturmów. Gdy zaczęli zbliżać się do szaców, J. Trępczyński ustawił trzy czwarte swoich sił w zagrożonym rejonie. Grad kul powstańczych powstrzymał nacierających Rosjan, wkrótce rozległy się sygnały do odwrotu i cała kolumna moskiewska zaczęła się cofać. To właśnie w czasie tego manewru siły rosyjskie poniosły największe straty, które obliczono na 38 zabitych i 80 rannych.

Należy nadmienić, że w miasteczku J. Trępczyński wysłał prośbę o pomoc do stacjonującego niedaleko od Drużdewa, Jasińskiego z oddziałem. Koordynacja działań obydwu oddziałów powstańczych mogłaby spowodować otoczenie wojsk rosyjskich i doprowadzenie do ich unicestwienia. Jasiński z nieznanych przyczyn zwlekał jednak z przybyciem z pomocą obłożonym. Dopiero gdy zawiadomiono go o wyprawieniu do Rządu Narodowego nadzwyczajnego kuriera z raportem o jego zdradzie zdecydował się udać z pomocą J. Trępczyńskiemu.

Pojawienie się na tyłach obleganych oddziału Jasińskiego, liczącego ok. 600 ludzi było powodem, dla którego

Rosjanie zdecydowali się na wyżej wspomniany odwrót. Korzystając z zamieszania wśród Rosjan, oddział koszyńców operujący w tym rejonie próbował opanować znajdujące się przy nich armaty, jednak zamiaru swego nie zdołał wykonać i musiał się wycofać. Przybycie drugiej partii powstańczej nie przyniosło pełnego rozbitcia oddziałów rosyjskich. Po kilkugodzinnej wymianie strzałów Jasiński wycofał się w kierunku Różana i partię swoją rozpuścił. Jedną z nich pod dowództwem kapitana Dobkowskiego wysłał w kierunku Pułtuska celem powstrzymania ewentualnej odsieczy. J. Trępczyński dopiero po zapadnięciu zmroku opuścił teren bitwy, udając się do Brodowych Łąk.

Zbigniew Chyżyński w swoim pamiętniku notuje, że po wyjściu z okolic pod Drużdewem, J. Trępczyński został powtórnie otoczony przez Gorielowa. W tej sytuacji wysłał do Bronisława Bronica prośbę o pomoc. Ten, rozgłosił wśród kolonistów niemieckich wieść o pospolitym ruszeniu, które idzie na pomoc J. Trępczyńskiemu. Wyżej wymieniony fortel powiódł się. Niemcy o wszystkim donieśli dowódcy rosyjskiemu, który po piesznie wycofał się do Przasnysza, pozostawiając powstańców w spokoju.

16 lipca 1863 r. pod Szygami niedaleko Różana, Wałujew stał się z partią Józefa Trępczyńskiego. Rozegrała się bitwa, która wskutek niewypełnienia rozkazu przez jednego z dowódców, zakończyła się otoczeniem oddziału i jego rozproszeniem. W bitwie tej poległ J. Trępczyński. Po śmierci dowódcy jego oddział poszedł w rozsypek.

Naley zgodzi si ze Stefanem Kieniewiczem, wybitnym badaczem tej epoki, który mówi o podobnym przebiegu działań powstańczych w różnych regionach Królestwa: oddziały działały na własny rachunek, nie były zdolne do skoordy-

nowanych działań, nie potrafiły wykorzystać przebiegu sukcesów, łatwo ulegały demoralizacji, tak w ataku jak i obronie. Innym niepokojącym zjawiskiem była mierność na polach bitwy najlepszych, najodważniejszych,

najofiarniejszych dowódców partii powstańczych. W powiecie przasnyskim w omawianym dotychczas przez nas okresie działania partii powstańczych miały niemal ten sam scenariusz.

Zbigniew Lorenc

Statystyczny obraz powiatu przasnyskiego ze szczególnym uwzględnieniem gminy Jednorzec na przełomie XIX i XX wieku

W insurekcji styczniowej rejonu powiatu przasnyskiego stał się areną intensywnej akcji powstańczej. Powstanie upadło. Z chwilą zgnięcia przez carat insurekcji nastąpiła zasadnicza zmiana jego stanowiska wobec ziem polskich. Podejmowano szereg nadzwyczajnych działań, mających na celu jak najszybszą pacyfikację królestwa.

Na mocy ustawy z dnia 19/31 grudnia 1866 r. Królestwo Polskie zostało podzielone na 8 guberni i 85 powiatów. Tym sposobem gubernia płocka składała się z 8 powiatów. Wśród nich był także powiat przasnyski. Liczył 369 miejscowości.

Istotnym momentem historii dla powiatu stała się reforma rolna z 1864 roku. Wprowadzona reforma przyniosła uwłaszczenie chłopów, usunęła ich najniższe powinności. Reforma ta ciągnęła się do roku 1876. Na obszarze gminy Jednorzec należącej do tzw. gmin Kurpiowskich (tj. Baranowo, Zarby i Jednorzec) przeprowadzono uwłaszczenie 503 gospodarstw. Dla przykładu w gminie Baranowo było ich 513, a w gminie Zarby 471. Skarbowa państwa posiadała duże obszary. Były to głównie grunty lenne.

W listopadzie 1905 roku chłopcy na terenie gminy Jednorzec gremialnie od-

mówili o płacenia podatków i rozpoczęli wyrobę spornego z rzędem lasu. Organ prasowy Polskiego Związku Ludowego tak zrelacjonował przebieg wypadków: *...w Jednorcu tylko z miesiąca temu albo i dawniej, zaczęli gospodarze rąbać las. O las ten pracowali się z rzędem długie lata. I chociaż tej sprawy wi-*

dać nie było. Znużyło się gospodarzom czekać i wycieli to, co uważali za swoją prywatność własną. Przyjechał nadleśniczy i pomocnik Hagen. Ten ostatni zaczął się rozbijać jak to zwykle bywa w takich sprawach. Odebrał po łbie. Wtedy dał znać, że w Jednorcu bunt. Przyszła piechota i dragoni i zmuszali gospodarzy do zwiezienia wszystkiego drzewa na jedną gromadkę koło kancelarii gminnej. Przy tej okazji pobito dwóch gospodarzy. Ponadto 3 mieszkańców Jednorca – Wróbel, Jachimowski oraz Michalak za agresję przeciwko rosyjskiemu, jako zwykły urzędnik, został ukarany grzywną.

Administrację szczebla gminnego i gromadzkiego kierowali wójtowie i sołtysi. Jej skład był bardzo niezadowolający, poziom wykształcenia bardzo niski. Według danych z roku 1889, spośród

Chata kurpiowska

11 wójtów powiatu przasnyskiego, kierujących zarządami gminy – tylko 4 znało język polski i rosyjski, dwaj byli niepiśmienni, wreszcie 4 pozostałych potrafiło tylko czytać po rosyjsku. Jeszcze gorzej to wypadło w przypadku 232 sołtysów powiatu. Jedynie 99 tj. 43% posiadało umiejętność pisania i czytania. Zarządy Gmin to: Chojnowo, Karwacz, Krzynowłoga Wielka, Krzynowłoga Mała, Chorzele, Dzierzgowo, Budy Płaskie, Duczymin, Jednorzec, Zarby, Baranowo, Janowo.

Gmina Jednorzec miała w swoim składzie 19 miejscowości. Pierwszym Wójtem był Józef Makowski, drugim Tomasz Dunaj.

Liczba ludności rosła w szybkim tempie, w okresie 1864-1913 wzrosła o 90%.

Liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia

Rok	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia osoby/km ²
1864	45.590	33/km ²
1881	52.120	37/km ²
1885	60.700	43/km ²
1887	64.975	46/km ²
1889	64.880	46/km ²
1907	79.482	52/km ²
1913	86.430	62/km ²

W Jednorociu było 4 smolarzy (Budny, Budziska, Olszewka i Stegna) oraz 1 wiatrak w Jednorociu.

Struktura ziemi w gminie Jednoroc w momencie uwłaszczenia: grunty orne 38,9%, łąki i pastwiska 9,4%, lasy 49,4%, nieużytki 1,3%, inne 1%.

Wzrósł też wskaźnik gęstości zaludnienia z 33/km² do 62/km². Średnia powiatowa 46 a, w gminie Jednoroc 26.

Lud kurpiowski wyróżnił się demokratycznym charakterem. Kurpie wywili wielkie przywiązanie do swoich korzeni, do swojej ojcowizny, którą bezgranicznie kochali, gotowi byli do największych ofiar, udowodnili to nie jeden raz w historii. Szczególnie dowody dali w czasie powstania styczniowego oraz w walkach ze szwedzkim wrogiem.

Ilość Kurpiów w 1875 r. określa się szacunkowo na 85 tys. Na terenie ówczesnego powiatu przasnyskiego wg Zakrzewskiego 11.631 osób. Według rejestru wsi kurpiowskich na 1 stycznia 1890 r. liczba ta wynosi 11.637 osób – przy czym kobiet 5856, m. czyn

5781.

„Kurpie” mieszkali w bardzo złych warunkach, byli słabiej wyżywieni, choroby czy sto ich dziesiątkowały. Ciśnienie pracy niszczyło ich organizmy. Do czasu była miernie.

W 1885 r. na terenie powiatu przasnyskiego organizowano pobór do wojska. Z 145 m. czynnych z terenu Kurpiowszczyzny 51 poborowych, czyli 35,2%, nie jest zdolnych do odbycia służby wojskowej. Wciśnięto 539 osób z całego powiatu, to z terenu Kurpiów było 137 tj. 43,3%.

Zanotowano dość umiarkowanie na terenie Gminy Jednoroc. Wynosiła ona 31,1 zgonów na 1000 mieszkańców.

Rodził się zatem pomysł zresztą nie nowy, by Kurpiów zintegrować w jedną jednostkę administracyjną stopnia podstawowego. Pomysłodawcy uzasadniają to w sposób dość przekonujący. Chodzi tu o gminę Jednoroc, bowiem dwie pozostałe Baranowo i Zarbyskie warunki spełniają.

Nowa gmina miała powstać z 3 gmin okrojonych. Siedzibę Urzędu

Gminy miała pozostać elazna. W skład tej gminy miały wchodzić wioski okoliczne. Wielkość gminy, jak projektanci oceniali, liczyła miała 10.720 mieszkańców.

Przedstawiamy obraz życia mieszkańców gminy Jednoroc wypada wspomnieć o tragicznym pożarze we wsi Olszewka. Pożar w tym czasie, nie był rzadkością. Najczęściej przyczyną tych pożarów były wiosenne – letnie burze, które sprowadzały pioruny. Brak sprężarki przeciwpożarowej, łatwopalne pokrycia dachów (tzw. „słomiane strzechy”) sprzyjały wybuchaniu pożarów oraz ich rozprzestrzenianiu się.

Tragiczny dla mojej wsi stał się dzień 17 czerwca 1845 roku. Tego dnia pożar „strawił” 59 domów mieszkalnych z 70 istniejących. Spłonęło też wiele stodoł i zabudowa gospodarczych.

Eugeniusz Kuciński

KURPIŃSKI POETYCKI

Wiersze pani Stanisławy Ferenc z Ulatowa – Pogorzeli tegorocznej laureatki STATUETKI JEDNOROČA

Kurpie

Tam, gdzie rzeka Narew płynie,
gdzie rozlała swoje wody,
tam się osiadł lud kurpiowski,
twardy, hardy i ubogi.

On wdzierał się w puszczy knieje
i karczował pólka swoje,
aby ziemię tę uprawiać
- takie są kurpiowskie dzieje.

Tu bartnicy i smolarze
dla kraju się przysłużyli,
króla Szwedów z jego armią
z puszczy swojej wykurzyli.

I śpiewali o nich pieśni,
o ich męstwie i odwadze,
o tym, że Kurp nie ustąpi,
choć śmierć mu zagląda w oczy.

I tworzyli tu kulturę,
przebogatą i przepiękną,
śpiewy, tańce i muzyka,
z drewna świątki wyrzeźbione.

Choć tu lasy, liśce piaski,
lecz kochana nasza ziemia,
na której my tu żyjemy,
gdzie nas tu wydało plemię.

Dzisiaj puszcza ta zielona
chlebem, mlekiem słynie w kraju,
choć biedna, lecz kochana,
bo Kurpie ziemię kochają.

Choć są w świecie w innych krajach,
I w tradycjach i zwyczajach,
ale kto się Kurpiem rodzi,
ten nim zawsze pozostaje.

Wieś

Są łąki, pola i lasy,
są domy duże i małe,
kościół z wieżami do słońca
i ludzie, co serca mają gorące.

To wieś!

To pianie kogutów nad ranem,
krzyk gęsi z podwórka wygnanych,
ryk bydła idących na wypas,
szum liści, gdy wiatr je dotyka.

To wieś!

To dzieci biegnące na boso,
gdy słońko zebrało już rosę,
szum ptactwa w zbitej gromadzie,
gdy na deszcz się zbiera za lasem.

Gdy muchy obsiadły już ściany
i szepce strumyk kochany,
i wszystko raduje się wkoło
to śpiewam wesoło, wesoło:

„Tyś moja wioska!
Tyś Polska!”

Wiersze pochodzą ze „Zbioru wierszy. Słowa najprostsze”,
wydanego w bieżącym roku przez Stowarzyszenie „PZJ”.

Gminne Biegi Przełajowe

Dnia 20 września na stadionie sportowym w Jednorocie odbyła się inauguracja roku sportowego, połączona z Mistrzostwami Gminy w Biegach Przełajowych. W zawodach wzięli udział uczniowie ze szkół podstawowych z Lipy, Parciak, Olszewki i Jednoroca. Łącznie wystartowało 81 dziewcząt i chłopców.

Lista najlepszych biegaczy w poszczególnych biegach przedstawia się następująco:

Dziewczeta

Kl. IV

1. Natalia Suchodolska – Jednorocie
2. Karolina Furman – Jednorocie
3. Magdalena Lipka – Jednorocie

Kl. V

1. Monika Piotrak – Jednorocie
2. Ewa Nizielska – Jednorocie
3. Klaudia Olender – Jednorocie

Kl. VI

1. Natalia Kucińska – Olszewka
2. Ana Prusik – Parciaki
3. Klaudia Fik – Jednorocie

Chłopcy

Kl. IV

1. Mateusz Olber – Jednorocie
2. Bartosz Wilga – Jednorocie
3. Patryk Parciak – Parciaki

Kl. V

1. Mateusz Prekiel – Jednorocie
2. Bartłomiej Pawelczyk – Jednorocie
3. Bartłomiej Dudek – Olszewka

Kl. VI

1. Łukasz Wilga – Jednorocie
2. Damian Prekiel – Jednorocie
3. Piotr Kowalczyk – Jednorocie

Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i książki, a wszyscy uczestnicy drobne upominki ufundowane przez Gminny Zespół Kultury i Sportu w Jednorocie.

A. Grzyb

Mini piłka nożna

Dnia 2 października na boisku „ORLIK” w Jednorocie odbyły się zawody gminne w mini piłce nożnej dla dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych.

W zawodach wzięło udział sześć drużyn ze szkół w Lipie, Olszewce, Elaznej i z Jednoroca.

Rozegrano siedem meczów, w których uczestniczyło 62 młodych piłkarzy.

Zwycięzcami rozgrywek okazały się dziewczęta ze szkoły podstawowej w Jednorocie i chłopcy ze szkoły podstawowej w Lipie i to oni będą reprezentować nasz gmin w zawodach powiatowych.

A. Grzyb

Chłopcy podczas gry

NOWO CI WYDAWNICZE

Polskie Stronnictwo Ludowe w powiecie przasnyskim 1945-1947 w świetle dokumentów

Nakładem Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorocie ukazała się książka „Polskie Stronnictwo Ludowe w powiecie przasnyskim 1945-1947 w świetle dokumentów”. Publikacja została zrealizowana w ramach projektu „Odkrywamy nieznane historie”. Książka zawiera opis działalności PSL-u w powiecie przasnyskim, przedstawionej na tle ówczesnych polskich realiów politycznych. Z tej lektury można się zatem dowiedzieć, jak wyglądała aktywność ludowców na terenie gminy Jednorocie. Uzupełnieniem tekstu głównego są bogate ródła historyczne zebrane z wielu archiwów państwowych. Publikacja zainteresuje czytelników chcących poznać fragment mało znanej i opisaną powojenną historię naszego powiatu. Autorem publikacji jest Wojciech Łukaszewski.

Miłośników historii najnowszej zachęcam do lektury.

T. Wojciechowska

Rada Gminy Jednoroć

podjęła następujące uchwały na sesjach:

W dniu 11 czerwca 2010 r. w sprawie:

- 1) emisji obligacji komunalnych, zgodnie z którą Gmina Jednoroć wyemituje 4.000 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł każda na łączną kwotę 4.000.000 zł.
- 2) zmian w budżecie gminy na 2010 rok. Do budżetu wprowadzono przyznaną przez Zarząd Województwa Mazowieckiego dotację z terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – 67.000 zł, środki unijne na dofinansowanie projektu „Poprawa warunków w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców gminy Jednoroć i części gmin Baranowo i Chorzele” w kwocie 1178954,66 zł oraz zwiększono dotację na zasiłki i pomoc w naturze w kwocie 2.000 zł. W ramach analizy realizacji budżetu w 2010 r. dokonano przesunięć wskutek czego zwiększono planowane wydatki budżetu na 2010 r., w tym zwiększono środki w zakresie różnorodnych rozliczeń finansowych z przeznaczeniem na zapłatę prowizji bankowej za przygotowanie obligacji komunalnych, na zakup usług pozostałych – instalacja monitoringu w Szkole Podstawowej w Parciakach oraz na świadczenia społeczne w łącznej kwocie 5.247.954,66 zł. W ramach zadań inwestycyjnych dokonano zmian w budżecie, tj. zwiększono środki na zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Jednoroć”, „Poprawa warunków w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców gminy Jednoroć i części gmin Baranowo i Chorzele”, „Przebudowa ulic w msc. Jednoroć i Stegna”, „Modernizacja dróg w msc. Parciaki i Elazna”, „Budowa obiektów sportowych w Jednoroć” oraz zmniejszono środki na zadanie „Budowa i modernizacja obiektów szkolnych w miejscowości Jednoroć”.
- 3) zabezpieczenia w formie „weksła In blanco”. Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie przez Wójta Gminy umowy na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem w miejscowości Jednoroć w latach 2010-2012 do kwoty 1.400.000 zł ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej oraz wyraziła zgodę na wystawienie weksła „In blanco” Gminy Jednoroć.
- 4) określenia zasad ustalania, poboru oraz terminu płatności i wysokości stawek opłaty targowej oraz zarządzenia jej poboru w drodze inkasa – wyznaczono na inkasentów nowe osoby, dzienne stawki poboru opłaty targowej pozostały bez zmian.
- 5) w sprawie demontażu starego pomnika oraz budowie nowego upamiętnienia poległych POWSTANCÓW w 1863 r. w Drodze Nowym. Rada Gminy wyraziła wolę upamiętnienia poległych powstańców poprzez budowę nowego pomnika na terenie Drogi Nowego (relacja z uroczystości str. 4).
- 6) zmiany składu osobowych stałych komisji Rady Gminy Jednoroć. W związku z wygaśnięciem mandatu radnego Grzegorza Tarkowskiego, będącego przewodniczącym Komisji Rozwoju Gospodarczego i Finansów, powołano na przewodniczącego ww. Komisji radnego Sławomira Gadowskiego.

- 7) wyrażenia zgody na umieszczenie herbu Gminy Jednoroć na sztandarze Koła Łowieckiego Nr 2 „Bałant” w Przasnyszu – wyrażono zgodę na nieodpłatne użycie herbu Gminy Jednoroć przez ww. Koło Łowieckie.

W dniu 27 lipca 2010 r. w sprawie:

- 1) nieodpłatnego nabycia nieruchomości położonej w Jednoroću stanowiącej własność Skarbu Państwa – Rada Gminy Jednoroć wyraziła zgodę na nieodpłatne nabycie przez Gminę Jednoroć prawa własności nieruchomości zabudowanej budynkiem administracyjno-mieszkalnym (posterunek policji) i garażem w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Wniosek o nabycie ww. nieruchomości został złożony do Starosty Przasnyskiego, gospodarzycy tego mieniem Skarbu Państwa.
- 2) zmian w budżecie gminy na 2010 rok. Do budżetu wprowadzono dotacje na: przeprowadzenie Powszechnego Spisu Rolnego, na realizację projektu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „By Aktywni” (przeważają częściowo środki europejskie), na dofinansowanie podrozdziałów dla uczniów, zwiększono dotację celową przeznaczoną na realizację Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w łącznej kwocie 218.123,26 zł. W planie wydatków wprowadzono środki na przeprowadzenie Powszechnego Spisu Rolnego. W Gminnym Zespole Oświaty w Jednoroću zwiększono plan wydatków na wynagrodzenia bezosobowe i usługi oraz wprowadzono wydatki na dofinansowanie podrozdziałów dla uczniów. W Orodku Pomocy Społecznej w Jednoroću wprowadza się wydatki na: realizację programu „By Aktywni” (mimo innymi na przeprowadzenie szkoleń komputerowych, doradztwa zawodowego, zdobienie pażnokci), wypłat świadczeń za prace społecznie-użyteczne oraz realizację Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (wycieczki dla starszych osób). W ramach zadań inwestycyjnych zmniejszono plan wydatków na zadanie „Budowa obiektów oświatowych”.
- 3) określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Jednoroć za I półrocze oraz o przebiegu wykonania planu finansowego Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednoroću i Gminnej Biblioteki Publicznej w Jednoroću z filiami w Olszewce i Parciakach celem sporządzenia informacji z wykonania budżetu za I półrocze. Otrzymano pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej.
- 4) regulaminu wynagradzania nauczycieli określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagradzania, a także nagród oraz dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez Gminę Jednoroć. Uchwała reguluje zasady naliczania dodatków nauczycielskich będących w gestii organu prowadzącego. W aktualnej uchwale podwyższono wysokość dodatków funkcyjnych (za wychowawstwo klasy), wysokość dodat-

ków motywacyjnych oraz dodatków za pracę w trudnych warunkach (praca w klasach I czonych).

W dniu 31 sierpnia 2010 r. w sprawie:

- 1) zmian w budżecie gminy na 2010 rok. W związku z trudną sytuacją finansową budżetu województwa Mazowieckiego nie udzielone zostanie wsparcie finansowe w 2010 r. w kwocie 293.000 zł na zadanie "Przebudowa ulic w miejscowościach Jednorzec i Stegna". Zwiększono dotację celową przeznaczoną na realizację Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich o kwotę 20.862 zł. Zwiększono środki w zakresie gospodarki wodociągowej na zakup pomp do stacji wodociągowej w Lipie i Łelaznej w kwocie 15.000 zł, wprowadzono środki dla Urzędu Miasta w Przasnyszu na pokrycie kosztów dotacji za dzieci z terenu gminy Jednorzec uczyszczających do Przedszkoli Niepublicznych, w planie finansowym Gminnego Zespołu Owiaty zwiększono wydatki na realizację Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (wyposażenie wietlic Wiejskich w Olszewce i Łelaznej Rządowej - imprezy dla dzieci i osób starszych). Zwiększono wydatki na wywóz odpadów stałych z terenu gminy o 10.000 zł. Zwiększono dotację dla Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorzec o 31.000 zł na wydatki celowe. W zakresie zadań inwestycyjnych zwiększono wydatki w łącznej kwocie 22.400 zł na rozbudowę i modernizację oświetlenia ulicznego oraz na rozbudowę CO w budynku Urzędu Gminy, zmniejsza natomiast wydatki w łącznej kwocie 313.000 zł na przebudowę ulic w miejscowościach Jednorzec i Stegna oraz budowę lokalnych oczyszczalni ścieków w gminie Jednorzec.
- 2) zmian uchwały dotyczącej uznania Gminnego Zespołu Owiaty, Kultury i Sportu w Jednorzec za samorządową instytucję kultury i nadania nazwy Gminny Zespół Kultury i Sportu w Jednorzec. W Statucie Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorzec wprowadzono zmiany poprzez utworzenie wietlicy Wiejskiej w Małowidzu, wietlicy Wiejskiej w Olszewce, wietlicy Wiejskiej w Ulatowie-Pogorzeli, wietlicy Wiejskiej w Łelaznej Rządowej.
- 3) określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej w celu opracowania projektu budżetu na rok 2011.
- 4) zmiany uchwały o przystąpieniu do opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego w celu opracowania planu dla pozostałych miejscowości Gminy Jednorzec: Parciaki, Parciaki-Stacja, Dynak, Łelazna Rządowa, Łelazna Rządowa-Gutocha, Łelazna Prywatna, Olszewka, Małowidz, Połowa, Ulatowo-Dębówka, Ulatowo-Słabogóra, Kobylaki-Korysze, Kobylaki-Wólka, Kobylaki-Konopki, Kobylaki-Czarzaste, Lipa, Obórki, Przejmy, Dębowa Nowe, Budy Rządowe, Nakieł, Budziska oraz pozostałych części Ulatowo-Pogorzela.

W dniu 28 września 2010 r. w sprawie:

- 1) zmian w budżecie gminy na 2010 rok. Zwiększono dochody w łącznej kwocie 18.932 zł, tj. zwiększona została dotacja na aktualizację gospodarstw rolnych w ramach Powszechnego Spisu Rolnego, na opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne pobieranych od niektórych wicewojewodów socjalnych. Przyznane zostały także środki na realizację Partnerskiego Projektu Comeniusa „Uczenie się przez całe życie” na lata 2010-2012. Zwiększono wydatki w kwocie 105.562 zł na: wydatki celowe w zakresie

drogownictwa w kwocie 140.250 zł (usługi remontowe 111.150 zł), usługi geodezyjne, zakup materiałów do Urzędu Gminy, aktualizacji gospodarstw rolnych, szkolenie z zakresu obrony cywilnej, zakup mebli i usługi remontowe (Filialna Szkoła Podstawowa Połowa i Filialna Szkoła Podstawowa w Ulatowie-Pogorzeli), odpisy na Zakładowy Fundusz Wicewojewodów Socjalnych w Szkole Podstawowej w Jednorzec, wydatki celowe Gminnego Zespołu Owiaty, składki na ubezpieczenia zdrowotne dla OPS, wypłaty wicewojewodów za prace społeczno-użyteczne, gospodarkę ściekową, podróże służbowe oraz odpisy na Zakładowy Fundusz Wicewojewodów Socjalnych pracowników gospodarki komunalnej. W szkole Podstawowej w Lipie wprowadzono wydatki na realizację Programu Comenius w kwocie 16.5000 zł (10.000 zł na podróże zagraniczne). Zwiększono również plan dotacji dla Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorzec w kwocie 12.000 zł. W ramach wydatków inwestycyjnych:

- zmniejszono wydatki na zadania pn.: „Modernizacja dróg w miejscowości Olszewka” w kwocie 172.800 zł, „Budowa i modernizacja obiektów szkolnych w miejscowości Jednorzec” w kwocie 30.000zł,
 - zwiększono wydatki na zadania pn.: „Modernizacja budynku mieszkalnego przy ulicy Odrodzenia w Jednorzec” (wymiana okien), „Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego” w kwocie 7.000 zł, „Adaptacja budynków pod potrzeby lokalnych ośrodków kultury” w kwocie 40.000 zł.
- 2) przyjęcia przez Gminę Jednorzec do realizacji zadania publicznego należącego do Powiatu Przasnyskiego, polegającego na przebudowie drogi powiatowej Stara Wieś – Chorzele – Krasnosielc w części obejmującej ulice Długa i Warszawską.
 - 3) nadania nazw ulicom w miejscowościach: Jednorzec i Stegna. W miejscowości Jednorzec nadano ulicom nazwy Stanisława Mikołajczyka i Generała Józefa Hallera oraz zmieniono nazwę ulicy Kościelnej na nazwę Plac w. Floriana. W miejscowości Stegna nadano ulicom nazwy Konwaliowa i Lawendowa.
 - 4) w sprawie zasad obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla dyrektorów szkół oraz nauczycieli pełniących obowiązki w ich zastępstwie, ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązkowe stanowiska o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów zatrudnionych w szkołach. Uchwała reguluje zasady obniżania pensum dyrektorom szkół i przedszkola oraz ustala tygodniowe pensum nauczycielom logopedom, pedagogom i psychologom. Ponadto określa sposób obliczania redniego pensum nauczycieli pracujących w ramach dwóch lub więcej wymiarów pensum (łączne pensum z 18, 22, 26 i 30-tygodniowego wymiaru zajęć dydaktycznych).

Treść uchwał dostępna jest w Urzędzie Gminy (piętro, pokój Nr 4).

Wszystkie uchwały dostępne są także na stronie internetowej www.bip.jednorzec.pl w katalogu: „Rada Gminy”, podkatalogu: „Uchwały Rady Gminy”

opracowała: Lilla Zabielska

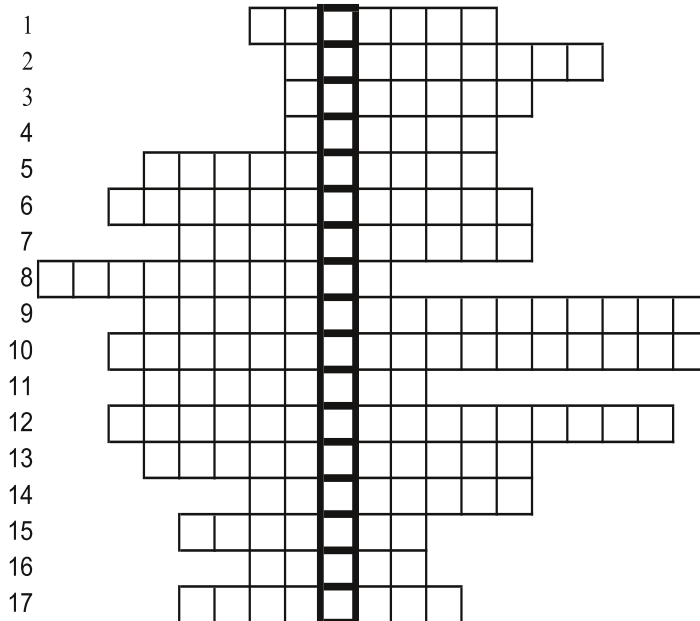
KRZYÓWKA DLA KA DEGO CZYTELNIKA

W bie cym numerze „Głosu Gminy Jednoro ec” znajdziesz odpowiedzi na wszystkie pytania konkursowe.

1. T miejscowo odwiedzili Przyjaciele Ziemi Jednoro eckiej podczas wycieczki w dniu 22 sierpnia.
2. Inaczej Jubileusz Złoty ch Par Mał e skich.
3. Doroczne wi to Plonów.
4. Redakcyjna - na 3 stronie „Głosu...”
5. Miejsce potyczki powsta czej na terenie naszej gminy w dniu 26 sierpnia 1863 roku.
6. Imi i nazwisko laureata I miejsca w konkursie KRUS dla rolników i sołtysów.
7. Ogólnie ro liny pobieraj ce substancje pokarmowe z zewn trz np. od grzybów.
8. Nazwa nowego szlaku radiowej Trójki ze Szklarskiej Por by do Augustowa.
9. Imi i nazwisko tegorocznej laureatki Statuetki Jednoro ca.
10. S dzia pokoju w Jednoro cu w latach 1895 – 1907.
11. Nadle nictwo opisane w artykule po wi conym ochronie przyrody.
12. Organizacja współpracuj ca ze Stowarzyszeniem „PZJ” w ramach programu „Olimpijczyk”.
13. Rodzaj rehabilitacji, polegaj cy na stosowaniu ró nych wicze na koniu.
14. Jeden z działów „Głosu...”

15. Pomnik jednoro ca znajduje si na posesji poło onej przy ulicy...
16. Nazwisko kierownika szkoły w Jednoro cu w latach 1927 – 1937.
17. Nazwisko jednego z redaktorów „Głosu...”

Oprac. T. Wojciechowska

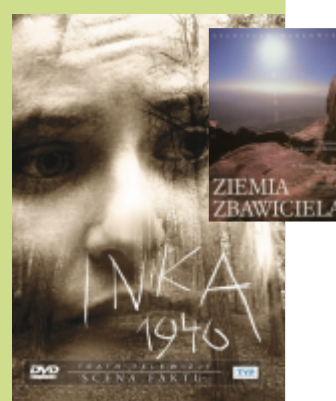

Konkurs z historii najnowszej

Odpowiedz na pytania:

1. Podaj imi i nazwisko premiera rz du emigracyjnego, który zgin ł w katastrofie lotniczej pod Gibraltarem.
2. Jak nazywała si najwi ksza podziemna armia na wie cie, operuj ca podczas II wojny wiatowej na obszarze ziem polskich.
3. Rozszyfruj skrót - NSZ.
4. Podaj imi i nazwisko premiera rz du emigracyjnego, prezesa Polskiego Stronnictwa Ludowego w latach 1945-1947.
5. Podaj dokładn dat wybuchu Powstania Warszawskiego.
6. Polska placówka wojskowa zaatakowana przez niemiecki pancernik 1 wrze nia 1939 r.
7. Podaj nazw miejsca zagłady ponad 20 tys. oficerów i podoficerów przebywaj cych w obozach jenieckich w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie.
8. Jak nazywał si słynny rotmistrz, wi zie O wi cimia, zamordowany przez komunistów 25 maja 1948 r.

9. Podaj pseudonim generała Augusta Emila Fieldorfa.
10. Podaj nazw miejscowo ci w gminie Jednoro ec, gdzie 15 lipca 1945 r. zostali zamordowani ołnierze Armii Krajowej.
11. Podaj imi i nazwisko ołnierza Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, który zgin ł z r k komunistów 15 pa dziernika 1949 r. pod Olszewk .

opracował W. Łukaszewski

Odpowiedzi na pytania konkursowe prosimy przesyła na adres redakcji: Redakcja Głosu Gminy Jednoro ec, ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednoro ec. Na 2 zwyci zców konkursu historycznego czekaj nagrody - płyty DVD ze spektaklem *Inka1946*. Nagrodami w krzy ówce b d 2 albumy *Ziemia Zbawiciela*. Powodzenia!!!

REBUS

leń tko Syr a rty

ik ezka

Nagrod za rozwi zanie rebusu z numeru 2(7)/2010 otrzymuje Kacper Moszczy ski z Olszewki. Hasło rebusu brzmiało - *Stracy z Olszewki*

Rozwi zania bie cego rebusu prosimy nadsyła na adres redakcji lub e-mailem na adres: spzj@wp.pl.

elazna Rz dowa - elazna Prywatna - elazna Rz dowa-Gutocha
Wycieczka członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorodzimej”
7 sierpnia 2010 r.

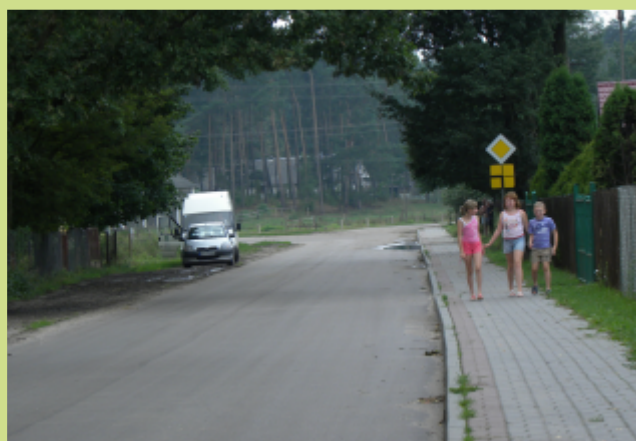
Przed wjazdem do elaznej

Styła kurpiowska chata p. Olendrów w elaznej Rz dowej

Przed budynkiem Wiejskiego Orodka Zdrowia w elaznej Rz dowej

Młodzi mieszkańcy elaznej na spacerze

Przed punktem aptecznym

Krzy w elaznej Prywatnej

Grupa nad stawem w Gutosze

Wycieczka zakończona przy ognisku

Lipa - Obórki - Przejmy

Wycieczka członków Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorockiej” 22 sierpnia 2010 r.

Po wsiach oprowadzali zwiedzających: sołtys Lipy Zdzisław Dudek, sołtys Obórk Kazimierz Wywigacz i prezes OSP w Lipie Bogumił Piotrowski.

Najstarszy dom w Lipie liczy 100 lat

Przed kaplicą p.w. w. Maksymiliana Marii Kolbego w Lipie

W remizie OSP w Lipie

Krzyż na rogatkach w Lipie z napisem:
FUNDATORZY JAKUB I MARIANNA JABŁONOSCY
1896 ROKU

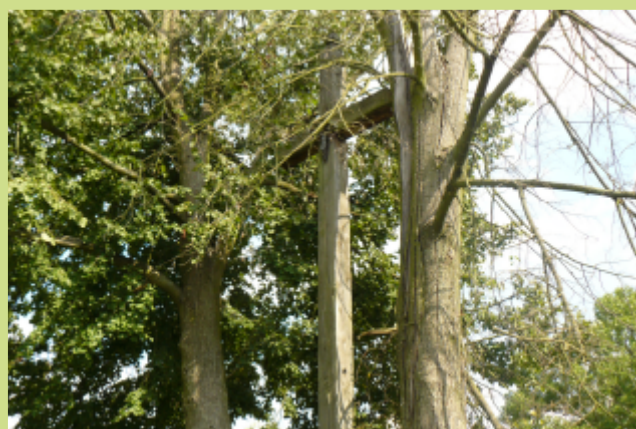
Figura Matki Boskiej w Przejmach

Figurka z krzyżem w lesie pod Przejmami

Spacer leśniczek edukacyjny

Krzyż w Obórkach z wrytym napisem: SERCE JEZUSA ZMIŁUJ SIĘ NAD NAMI
1905 R.